

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЛЕМТРАНС»**

**Окрема фінансова звітність за МСФЗ
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2022 року

Зміст

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ

Баланс (Звіт про фінансовий стан)	7
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	10
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)	12
Звіт про власний капітал	14

Примітки до окремої фінансової звітності:

1	Інформація про Компанію	16
2	Умови, у яких працює Компанія	16
3	Основні принципи облікової політики	17
4	Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики	30
5	Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій	31
6	Нові положення бухгалтерського обліку	31
7	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	32
8	Основні засоби та активи з права користування	36
9	Довгострокові фінансові інвестиції: інвестиції в дочірні підприємства	41
10	Запаси	41
11	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	42
12	Поточні фінансові інвестиції	44
13	Грошові кошти та їх еквіваленти	44
14	Позикові кошти та інші зобов'язання	45
15	Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	50
16	Поточні забезпечення	51
17	Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	51
18	Види витрат	52
19	Інші операційні доходи	52
20	Інші операційні витрати	52
21	Інші доходи	53
22	Інші витрати	53
23	Фінансові доходи	53
24	Фінансові витрати	53
25	Податок на прибуток	54
26	Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	55
27	Управління фінансовими ризиками	57
28	Управління чистими активами	60
29	Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	60
30	Події після звітної дати	61

Звіт незалежного аудитора

Учаснику Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»

Звіт про аудит окремої фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, окрема фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, окремий фінансовий стан материнського підприємства Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2022 року та окремі фінансові результати та окремий рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо складання фінансової звітності.

Наша думка відповідає нашому додатковому звіту для Наглядової ради від 31 травня 2023 року.

Предмет аудиту

Окрема фінансова звітність Компанії включає:

- баланс (звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2022 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до окремої фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", які стосуються нашого аудиту окремої фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

Ми не надавали послуг Компанії, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з 1 січня 2022 року до 31 грудня 2022 року.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 у окремій фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії суттєво вплинули вторгнення Російської Федерації в Україну та війнні дії, що тривають, і невизначеність подальшого розвитку подій, включаючи інтенсивність або потенційні строки припинення цих дій. Як зазначено у Примітці 3, ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 3, свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф - звітування у форматі iXBRL

Згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" окрема фінансова звітність Компанії за МСФЗ має складатися в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано в Примітці 3 у окремій фінансовій звітності, на дату затвердження окремої фінансової звітності управлінський персонал Компанії ще не склав окрему фінансову звітність у форматі iXBRL через обставини, описані в Примітці 3, і планує скласти та подати окрему фінансову звітність у форматі iXBRL тоді, коли це стане можливим. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, яке описане нижче, ключовим питанням аудиту, про яке слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Оцінка знецінення основних засобів та активів з права користування

Як зазначено в Примітці 8, через повномасштабне вторгнення 24 лютого 2022 року відбулася тимчасова окупація частини території України, морські порти стали недоступними для промислових товарів, та, як наслідок, зруйнувалися економічні та логістичні зв'язки між підприємствами. Це, а також недостатня пропускна здатність західних залізничних прикордонних переходів та обмежена здатність залізничної системи країн ЄС обслуговувати необхідний вантажопотік з України, призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України, утворення профіциту рухомого складу та зниження ставок плати за використання вантажних вагонів на ринку перевезень.

В результаті описаних вище факторів управлінський персонал встановив, що станом на 31 грудня 2022 року спостерігалися показники зменшення корисності рухомого складу – напіввагонів та вагонів-хоперів. Отже, управлінський персонал здійснив тест на економічне знецінення станом на 31 грудня 2022 року, використовуючи метод оцінки вартості рухомого складу при використанні. Компанія визнала загальний збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування у 2022 році у сумі 952 672 тисяч гривень, в тому числі визнаний у складі витрат у сумі 256 879 тисяч гривень та в іншому сукупному доході у сумі 695 793 тисячі гривень. Ми зосередили свою увагу на цій області у зв'язку з її суттєвістю для окремої фінансової звітності, а також тому, що оцінка потребує низки управлінських суджень та оцінок. У Примітці 8 наведено детальну інформацію та істотні судження, використані при оцінці зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування.

Ми виконали наступні процедури:

- оцінили та перевірили ключові вхідні параметри, використані управлінським персоналом у процесі проведення оцінки знецінення основних засобів та активів з права користування, а саме:

- очікуваний строк корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;
- середньорічний дохід на один вагон, базуючись на ринкових історичних показниках за останні 5-6 років та його довгостроковий прогноз, враховуючи довоєнні показники доходу на один вагон та індекс споживчих цін;
- правильність прогнозних даних щодо циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів та вартості ремонтних робіт, базуючись на тестуванні відповідних документів;
- розрахунок ставки дисконтування та відповідність умовам, що спостерігаються на ринку з залученням наших експертів з оцінки;
- відповідність робочого парку вагонів, включаючи простої та списання вагонів, базуючись на поступовому відновленні ринку перевезень та терміні корисного використання вагонів.

- перевірили математичну точність та методологію розрахунків зменшення корисності (знецінення);

- перевірили правильність розподілення суми збитку від зменшення корисності (знецінення) між витратами в періоді та в складі резерву переоцінки;

- оцінили достатність та коректність відповідного розкриття інформації у окремій фінансовій звітності.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління та консолідований звіт про управління (єдиний звіт) (але не включає окрему фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), який ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління та консолідований звіт про управління (єдиний звіт).

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту фінансова інформація, наведена в звіті про управління та консолідованому звіті про управління (єдиний звіт) за фінансовий рік, за який підготовлена окрема фінансова звітність, відповідає окремій фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіт про управління та консолідований звіт про управління (єдиний звіт) та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати

змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання окремої фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває окрема фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління, заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили особам, відповідальним за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту окремої фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії як підприємства, що становить суспільний інтерес, для обов'язкового аудиту рішенням Учасника Компанії 5 грудня 2019 року.

Наше призначення було поновлено 29 жовтня 2020 року рішенням Наглядової Ради. Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень складає чотири роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

Вихованець Максим Володимирович

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101814

м. Київ, Україна

31 травня 2023 року

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Додаток 1 до Національного положення (стандарту)
 бухгалтерського обліку 1
 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	м. Київ	за ЄДРПОУ	2022 12 31
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ ¹	30600592
Вид економічної діяльності	Інша допоміжна діяльність у галузі транспорту	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників ²	549	за КВЕД	52.29
Адреса, телефон	вулиця Антоновича, буд. 46-46А, Голосіївський р-н м. Київ, 03150	224-69-80	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			
v			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду 31.12.2021	На кінець звітного періоду 31.12.2022	Примітки
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	5 778	4 585	
первісна вартість	1001	14 948	14 964	
накопичена амортизація	1002	(9 170)	(10 379)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	78 809	53 987	8
Основні засоби	1010	9 112 046	3 755 696	8
первісна вартість	1011	12 685 717	7 760 745	
знос	1012	(3 573 671)	(4 005 049)	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	704 632	704 632	9
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 975	5 617	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	9 905 240	4 524 517	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	140 480	105 603	10
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	350 140	55 889	11
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	113 769	144 337	
з бюджетом	1135	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	621 187	2 167 976	11
Поточні фінансові інвестиції	1160	328 443	5 759	12
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 297 082	857 572	13
Витрати майбутніх періодів	1170	25 713	1 379	
Інші оборотні активи	1190	30 005	2 903	
Усього за розділом II	1195	2 906 819	3 341 418	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
	1200	18 623	18 623	
Баланс	1300	12 830 682	7 884 558	

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду 31.12.2021	На кінець звітної періоду 31.12.2022	Примітки
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-	
Неоплачений капітал	1425	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	
Усього за розділом I³	1495	-	-	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	425 695	113 552	25
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання ⁴	1515	7 973 023	5 940 201	14
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	
Цільове фінансування	1525	-	-	
Усього за розділом II	1595	8 398 718	6 053 753	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	-	-	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 958 197	478 668	14
товари, роботи, послуги	1615	374 406	301 000	15
розрахунками з бюджетом	1620	47 306	196 515	
у тому числі з податку на прибуток	1621	11 350	110 486	
розрахунками зі страхування	1625	2 500	2 495	
розрахунками з оплати праці	1630	11 877	72 649	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	71 376	642 722	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-	
Поточні забезпечення	1660	47 772	108 446	16
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 918 530	28 310	14
Усього за розділом III	1695	4 431 964	1 830 805	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	
Баланс	1900	12 830 682	7 884 558	

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

³ Згідно зі статтею 24 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» учасник товариства має право вийти з товариства та одержати ринкову вартість своєї частки у статутному капіталі товариства. Оскільки товариство зобов'язане сплатити учаснику вартість його частки, якщо він скористається своїм правом виходу, і товариство не може запобігти цьому, то відповідно до визначень у МСБО 32 "Фінансові інструменти: подання" чисті активи товариства з обмеженою відповідальністю є фінансовим зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу. Відповідно, для цілей окремої фінансової звітності ТОВ «Лемтранс» за МСФЗ його чисті активи є зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу, та згідно з МСБО 32 класифікуються у фінансовій звітності як "Довгострокові зобов'язання".

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
Усі суми наведені у тисячах гривень

⁴ Станом на 31 грудня 2022 року рядок 1515 складається з чистих активів, які належать учасникам, у сумі 5 859 291 тис. грн. (станом на 31 грудня 2021 року: 5 683 203 тис. грн), довгострокових орендних зобов'язань у сумі 76 194 тис. грн (станом на 31 грудня 2021 року: 2 245 216 тис. грн), інших довгострокових фінансових зобов'язань у сумі 4 716 тис. грн (станом на 31 грудня 2021 року – 44 604 тис. грн) (примітка 14).

Підписано та затверджено до випуску від імені керівництва ТОВ «Лемтранс» 31 травня 2023 року

Какурін Руслан, Фінансовий директор

Романова Оксана, Головний бухгалтер

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	12	31
30600592		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2022 рік	2021 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 617 090	9 792 206	17
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 091 788)	(7 655 515)	18
Валовий: прибуток	2090	2 525 302	2 136 691	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	157 720	175 375	19
Адміністративні витрати	2130	(326 371)	(206 976)	18
Витрати на збут	2150	(134)	(761)	18
Інші операційні витрати	2180	(686 001)	(152 078)	20
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 670 516	1 952 251	
збиток	2195	-	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	157 784	300 130	23
Інші доходи	2240	280 997	664 956	21
Фінансові витрати ¹	2250	(405 610)	(1 460 077)	24
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(618 485)	(1 752 754)	22
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	1 085 202	-	
збиток	2295	-	(295 494)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(279 986)	(110 122)	25
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат²: прибуток	2350	805 216	-	
збиток	2355	-	(405 616)	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2022 рік	2021 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів ³	2400	(981 971)	494 654	8
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(981 971)	494 654	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом ³	2455	176 755	(89 038)	25
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(805 216)	405 616	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-	-	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	2022 рік	2021 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	209 784	390 861	
Витрати на оплату праці	2505	358 911	346 111	
Відрахування на соціальні заходи	2510	38 627	60 905	
Амортизація ⁴	2515	1 372 568	756 827	
Інші операційні витрати	2520	5 431 637	6 190 486	
Разом	2550	7 411 527	7 745 190	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	2022 рік	2021 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Коментар: Частина IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ не заповнюється тому, що Компанія не є емітентом цінних паперів.

¹ Рядок 2250 у 2022 та 2021 роках включає суму дооцінки, враховану у фінансовому результаті до оподаткування, на інструменти власного капіталу (чисті активи, які належать учасникам), перекласифіковані у фінансові зобов'язання, відповідно до положень міжнародних стандартів фінансової звітності (примітка 24).

² Зміну в чистих активах від діяльності за рік розкрито у примітці 14, розділ а).

³ Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток.

⁴ Рядок 2515 включає амортизацію у сумі 615 346 тис.грн. та збиток від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 757 222 тис.грн. (у 2021 році - амортизацію у сумі 934 857 тис.грн та сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 178 030 тис.грн) (примітка 8).

ТОВ «Лемтранс»

Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)

Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	12	31
30600592		

**Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2022 рік**

Форма №3 Код за ДКУД **1801006**

Стаття	Код рядка	2022 рік		2021 рік		Примітки
		надходження	видаток	надходження	видаток	
1	2	3	4	5	6	7
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	1 085 202	-	-	(295 494)	
Коригування на:						
амортизацію необоротних активів ¹	3505	1 372 568	-	756 827	-	
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	-	(26 046)	10 097	-	
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	-	(5 185)	391	-	
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій ²	3520	585 314	-	2 247 745	-	
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій ³	3524	-	-	-	-	
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів ³	3526	-	-	-	-	
Фінансові витрати ³	3540	405 610	-	1 460 077	-	24
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	401 367	-	-	(227 218)	
Зменшення (збільшення) запасів	3551	34 877	-	2 863	-	
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553	259 938	-	-	(216 453)	
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	50 034	-	1 498	-	
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	24 334	-	-	(7 223)	
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	32 184	-	-	(7 903)	
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	617 613	-	99 855	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	503 104	-	172 390	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	50 073	-	-	(1 701)	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	-	(5)	269	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	60 772	-	2 120	-	
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	3 669	-	-	(73 223)	
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	4 030 833	-	2 592 203	-	
Сплачений податок на прибуток	3580	-	(316 238)	-	(29 688)	
Сплачені відсотки	3585	-	(78 611)	-	(258 395)	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	3 635 984	-	2 304 120	-	

ТОВ «Лемтранс»
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)

Усі суми наведені у тисячах гривень

Стаття	Код рядка	2022 рік		2021 рік		Примітки
		надходження	видаток	надходження	видаток	
1	2	3	4	5	6	7
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	-	7 854	-	
необоротних активів	3205	-	-	23	-	
Надходження від отриманих: відсотків	3215	37 420	-	50 028	-	
дивідендів	3220	122 560	-	244 031	-	
Надходження від деривативів	3225	-	-	-	-	
Надходження від погашення позик ⁴	3230	-	-	-	-	
Інші надходження ⁵	3250	345 912	-	1 305 437	-	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій ⁴	3255	-	-	-	-	
необоротних активів	3260	-	(81 176)	-	(95 956)	
Виплати за деривативами	3270	-	-	-	-	
Витрачання на надання позик ⁴	3275	-	(1 766 059)	-	(215 528)	
Інші платежі ⁵	3290	-	-	-	(1 284 180)	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	(1 341 343)	11 709	-	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-	-	-	
Отримання позик	3305	4 496	-	392 294	-	14
Інші надходження	3340	-	-	-	-	
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-	-	-	
Погашення позик	3350	-	(1 977 935)	-	(279 326)	14
Сплату дивідендів	3355	-	-	-	(83 067)	
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-	-	-	
Інші платежі ⁶	3390	-	(770 799)	-	(2 574 353)	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	(2 744 238)	-	(2 544 452)	
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-	(449 597)	-	(228 623)	
Залишок коштів на початок року ⁷	3405	1 297 082	-	1 524 258	-	13
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів ⁷	3410	10 087	-	1 447	-	
Залишок коштів на кінець року ⁷	3415	857 572	-	1 297 082	-	13

¹ Рядок 3505 складається з амортизації у сумі 615 346 тис.грн. та збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 757 222 тис.грн. (2021 рік: з амортизації 934 857 тис.грн та сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 178 030 тис.грн.)

² Рядок 3520 складається з рядків 2220, 2240, 2250 та 2270 Звіту про фінансові результати (примітки 21, 22, 23, 24).

³ Рядки 3524, 3526 та 3540 наведено для розкриття окремих складових рядка 3520 "Збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій". Ці рядки є додатковими статтями, які не приймаються до розрахунку чистого руху коштів від операційної діяльності.

⁴ Рядки 3230 та 3275 включають рух грошових коштів за наданою фінансовою допомогою, що підлягає поверненню.

⁵ Рядки 3250 та 3290 включають рух грошових коштів, пов'язаний з розміщенням банківських депозитів (примітка 12).

⁶ Рядок 3390 включає погашення зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності у сумі 286 218 тис.грн (за 2021 рік – 463 186 тис.грн) (примітка 14), погашення зобов'язань з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 114 581 тис.грн (за 2021 рік – 373 045 тис.грн) (примітка 14) та виплати фінансової допомоги, що не підлягає поверненню, у сумі 370 000 тис.грн (за 2021 рік – 1 738 122 тис.грн) (примітка 7).

⁷ Рядок 3405 та рядок 3415 включають суму оціночного резерву під кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів станом на початок та кінець року (примітка 13); рядок 3410 включає зміну резерву під кредитні збитки за звітний період 2022 року у сумі зменшення на 4 899 тис.грн (2021 рік: у сумі зменшення на 1 845 тис.грн).

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	12	31
30600592		

Звіт про власний капітал
за 2022 рік

Форма №4 Код за ДКУД **1801005**

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток/ (Непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	805 216	-	-	805 216
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	(805 216)	-	-	(805 216)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	(805 216)	-	-	(805 216)
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплата власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	12	31
30600592		

Звіт про власний капітал
за 2021 рік

Форма №4 Код за ДКУД **1801005**

Стаття	Код рядка	Зареєстро- ваний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додатко- вий капітал	Резерв- ний капітал	Нерозподі- лений прибуток/ (Непок- ритий збиток)	Неопла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(405 616)	-	-	(405 616)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	405 616	-	-	405 616
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	405 616	-	-	405 616
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплата власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

1 Інформація про Компанію

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі – ТОВ «Лемтранс» або Компанія) було засноване відповідно до законодавства України у жовтні 1999 року. Основними напрямками діяльності Компанії є організація вантажних перевезень залізничним транспортом в Україні, надання транспортно-експедиторських послуг, а також ремонт рухомого складу.

Компанія знаходиться у володінні Lemtrans Limited зі штаб-квартирою у м. Лімасол, Кіпр (далі - «Материнське підприємство»). Станом на 31 грудня 2022 року Материнському підприємству належить 100% частка у статутному капіталі Компанії в розмірі 1 218 000 тисяч гривень. Кінцевим материнським підприємством є SCM Holdings Limited, Кіпр. Станом на 31 грудня 2022 року кінцевим бенефіціарним власником Компанії є пан Рінат Ахметов. Інформація про операції з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 7.

Середня кількість працівників Компанії у 2022 році - 549 осіб (у 2021 році – 880 осіб). Станом на 31 грудня 2022 року середня кількість працівників Компанії не враховує працівників, з якими дія трудового договору була призупинена на час воєнного стану в Україні. Кількість працівників на кінець звітного періоду становить 859 осіб (на 31 грудня 2021 року – 910 осіб).

Юридична адреса Компанії: вул. Антоновича 46-46А, Київ, 03150, Україна.

2 Умови, у яких працює Компанія

Українська економіка має риси, притаманні ринкам, що розвиваються, і на її розвиток значною мірою впливають фіскальна та грошово-кредитна політики, прийняті урядом, а також розвиток правового, регуляторного та політичного середовища, яке швидко змінюється.

24 лютого 2022 року російські війська розпочали повномасштабне вторгнення на територію України, яке вплинуло на всі сфери життя та економіки України. Території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської та частково Херсонської областей були окуповані на початку війни, але згодом звільнені. Станом на 31 грудня 2022 року Крим та більшість територій Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей залишаються під тимчасовою окупацією і там тривають активні військові дії.

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації проти України та на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони й відповідно до українського законодавства в Україні введено воєнний стан з 24 лютого 2022 року, строк дії якого триває до 18 серпня 2023 року.

Український бізнес, розташований за межами основних зон бойових дій, почав демонструвати ознаки відновлення з квітня 2022 року. З жовтня 2022 року Російська Федерація почала обстрілювати енергетичну інфраструктуру України за допомогою ракет і бойових безпілотників, спричиняючи її руйнування та відсутність електропостачання, що призводить до планових та позапланових відключень електроенергії як для домогосподарств, так і для підприємств. Усе це призвело до скорочення реального ВВП України у 2022 році на 29,1% (2021: зростання на 3,4%), за даними аналітичних звітів/оглядів Національного банку України (НБУ). Ситуація залишається напруженою, вона впливає не лише на українську, а й на міжнародну економіку, і її подальший вплив та тривалість важко передбачити та кількісно оцінити.

НБУ дотримується політики відсоткових ставок відповідно до цільових показників інфляції. Рівень інфляції в Україні за 2022 рік склав 26,6% (2021: 10,0%) згідно зі статистикою, опублікованою Державною службою статистики України. Зростання інфляції у 2022 році змусило НБУ розпочати посилення монетарної політики та підвищити облікову ставку з 10% з 21 січня 2022 року до 25% з 03 червня 2022 року.

Станом на 24 лютого 2022 року курс гривні на валютному ринку встановлено на рівні 29,25 грн за 1 долар США (проти 27,28 грн за 1 долар США на 31 грудня 2021 року) для забезпечення надійної та стабільної роботи фінансової системи країни. З 21 липня 2022 року курс гривні скориговано до 36,57 грн за 1 долар США і залишається фіксованим на цьому рівні до дати підписання цієї фінансової звітності.

Щоб стримати зростання цін в Україні, а також утримати інфляцію під контролем, НБУ був змушений не лише зафіксувати курс долара, а й запровадити низку адміністративних обмежень, зокрема на валютні операції та рух капіталу, у тому числі обмеження на виплати відсотків і дивідендів за кордон в іноземній валюті. Через усі ці обмеження гривня не обмінюється і не є вільно конвертованою валютою.

Дохідність до погашення («YtM») за українськими урядовими єврооблігаціями зросла до 63,4% (для 5-річних інструментів станом на 31 грудня 2022 року) з 8,9% станом на 31 грудня 2021 року. Водночас внутрішні українські суверенні облігації у гривнях (терміном погашення 5 років) торгувалися з прибутковістю 22% станом на 31 грудня 2022 року. У серпні 2022 року кредитори України погодили дворічне призупинення по всіх її єврооблігаціях, що дозволяє відстрочити близько 6 мільярдів доларів США запланованих виплат. Валютні резерви, які станом на 31 грудня 2021 року були на найвищому рівні з 2011 року, почали поступово використовуватися з січня 2022 року. Однак завдяки надходженню міжнародної допомоги валютні резерви станом на 31 грудня 2022 року перевищили довоєнний рівень. З початком війни український бюджет відчуває значний дефіцит, який фінансується за рахунок національних і міжнародних запозичень і дотацій. Міжнародна

2 Умови, в яких працює Компанія (продовження)

підтримка вкрай важлива для здатності України продовжувати боротися з агресією та фінансувати дефіцит бюджету та поточні виплати боргів.

Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України Компанія працює у посиленому режимі задля логістичної та економічної безпеки України, забезпечення постачання необхідної виробництвом сировини та збереження логістичних ланцюгів. Вплив збройної агресії Російської Федерації проти України на діяльність Компанії розкрито у Примітці 3.

Компанія допомагає Збройним Силам України та територіальній обороні, підтримує населення в країні. Протягом періоду дії воєнного стану в Україні у 2022 році Компанія та її дочірні підприємства перерахували кошти на спеціальний рахунок НБУ; сплатили логістичний тариф на доставку гуманітарного вантажу для мирного населення; допомогли доставити продукти у деякі регіони, надали військовослужбовцям автомобілі, бронешити та пічки "буржуйки", підтримали волонтерську організацію з метою придбання дрону, зарядної станції тощо. Одне з дочірніх підприємств Компанії, Товариство з обмеженою відповідальністю «Левада Карго», спільно з іншими компаніями організувало логістичні ланцюги поставок гуманітарної допомоги із Європи до України в рамках спільної ініціативи АТ «Укрзалізниця», українських та європейських компаній та European Business Association. З початку 2023 року Компанія придбала та передала українським захисникам сучасне обладнання – квадрокоптер, який допоможе військовим проводити повітряну розвідку.

Остаточний результат повномасштабної війни та її наслідки передбачити надзвичайно складно, проте очевидно, що вони матимуть вкрай негативний вплив на економіку України та бізнес Компанії.

COVID-19. У квітні 2023 року термін дії карантину в Україні було продовжено до 30 червня 2023 року та на період воєнного стану фізичним особам і суб'єктам господарювання рекомендовано дотримуватися протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання поширенню COVID-19. На початку травня 2023 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила, що COVID-19 більше не вважається глобальною надзвичайною ситуацією у сфері охорони здоров'я. На дату випуску цієї окремої фінансової звітності ситуація з COVID-19 все ще змінюється і її наслідки залишаються невизначеними.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки інформації. Ця окрема фінансова звітність (далі – фінансова звітність) підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на переоцінку основних засобів. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно щодо всіх представлених у цій звітності періодів, якщо не зазначено інше.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Сфери, що характеризуються високим рівнем оціночних суджень або складності, та сфери, щодо яких формуються припущення та розрахунки, мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Компанія підготувала консолідовану фінансову звітність відповідно до МСФЗ для Компанії та її дочірніх підприємств (далі – «Група»). У консолідованій фінансовій звітності дочірні підприємства, які є компаніями, у яких Група володіє, прямо чи опосередковано, понад половину прав голосу або іншим чином має можливість здійснювати контроль їхньої діяльності, були повністю консолідовані.

Відповідно до пункту 5 статті 12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності переклад таксономії UA XBRL МСФЗ 2022 року опубліковано на сайті Міністерства фінансів України, але Центр збору фінансової звітності ще не розпочав прийом звітності за 2022 рік. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його в строки встановлені законодавством.

Безперервність діяльності. Негативний вплив збройної агресії Російської Федерації проти України на діяльність Компанії зумовлений, перш за все, руйнуванням найбільших металургійних комбінатів в Україні та міста Маріуполь, у якому вони розташовані; зупиненням діяльності морських портів у Чорноморсько-Азовському регіоні та переорієнтацією експортно-імпорتنих потоків на західні залізничні прикордонні переходи, що суттєво скоротило експортні можливості через наявні логістичні обмеження; зменшенням завантаження потужностей гірничодобувних підприємств; призупиненням програм будівництва і розвитку; скороченням виробництва інших численних підприємств внаслідок воєнних дій та руйнуванням наземної інфраструктури. Це призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України, утворення профіциту рухомого складу та зниження ставок плати за використання напіввагонів. Так у 2022 року обсяги навантажень у напіввагони в Україні скоротились близько 54% порівняно з 2021 роком, а ринкові ставки плати за їх використання знизились на 20% порівняно із середнім значенням за 2021 рік. Керівництво Компанії

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

прагне активно контролювати та обмежувати вплив цих подій на діяльність Компанії за рахунок запровадження планів дій у позаштатних ситуаціях та прийняття оперативних рішень, які допомагають забезпечити стабільність у виробничих процесах та безперебійне надання послуг з організації залізничних перевезень.

Компанія здійснює залізничні вантажні перевезення майже по всій контрольованій території України та має активи, заблоковані на тимчасово окупованих територіях та територіях, де відбувалися/відбуваються воєнні (бойові) дії, або на прилеглих до них територіях. Тимчасова втрата фізичного контролю над цими активами та бойові дії у місцях їх розташування стали головними чинниками зменшення корисності (знецінення) рухомого складу та інших активів у 2022 році (Примітка 8).

Діяльність виробничого підрозділу Компанії на сході України наразі повністю припинена. З метою забезпечення безпеки, офісні працівники мають можливість працювати у дистанційному режимі, а робочий час виробничого персоналу додатково враховує обмеження, що діють у період воєнного стану.

В зазначених умовах Компанія приділяє особливу увагу здійсненню найбільш якісного надання логістичного сервісу та супутнього інформаційного забезпечення існуючим Клієнтам на базі наявних ефективних комунікаційних можливостей із ланками АТ «Укрзалізниця».

У зв'язку із швидкоплинністю геополітичної та військової ситуації в Україні Компанією налагоджено процес щодобового моніторингу оперативної ситуації на теренах залізничних перевезень, як на шляхах загального користування, так і на внутрішніх коліях підприємств-замовників послуг з організації перевезень вантажів, із фіксацією подій, наслідків, прогнозів усунення пошкоджень, аналізу загальних наслідків для залізничної інфраструктури і об'ємів перевезень вантажів. Для цього на постійній основі здійснюються комунікації із керівництвом та структурними підрозділами АТ «Укрзалізниця», підприємствами, державними установами та військовими адміністраціями.

Діяльність Компанії на ринку залізничних перевезень вантажів в умовах війни суттєво залежить від відновлення промисловості, проєктів будівництва і розвитку; збільшення пропускної спроможності західних прикордонних переходів для нарощування обсягів міжнародних перевезень; відновлення руху залізничного транспорту в регіонах, які перебували в зонах ведення бойових дій; організації нових маршрутів вантажних перевезень; розвитку транспортної інфраструктури у вузьких місцях.

Існує значна невизначеність щодо майбутнього розвитку військового вторгнення, його тривалості, короткострокового та довгострокового впливу на Компанію, її персонал, операції, ліквідність та активи. Може бути кілька сценаріїв подальшого розвитку поточної ситуації з невизначеною ймовірністю та з різним ступенем впливу на Компанію.

Керівництво оцінило здатність Компанії продовжувати свою діяльність як безперервну діяльність та змоделювало базовий сценарій та прогноз грошових потоків на період до кінця червня 2024 року.

Базовий сценарій передбачає збереження контролю над виробничими активами, розташованими на контрольованій території України, та здійснення залізничних перевезень на рівні показників бізнес-плану до кінця 2023 року з урахуванням збільшення кількості вагонів, що простояють, у середньому на 24% до серпня 2023 року, базуючись на фактичних показниках прямування вантажних вагонів у відстій протягом 1 кварталу 2023 року. Протягом прогнозного періоду очікується щомісячне зменшення інвентарного парку напіввагонів на 1-2% у зв'язку із вибуттям активів через закінчення термінів експлуатації. Ключовими суттєвими припущеннями в цьому сценарії є:

(i) відсутність подальшого значного просування російських військ на територію України та подальшої ескалації військових дій, які можуть вплинути на активи Компанії;

(ii) очікуване зменшення середньорічного доходу на один вантажний вагон у 2023 році, що враховує фактичні показники досягнуті на початку 2023 року, становить близько 22% порівняно з аналогічним показником за 2022 рік. Починаючи з січня 2024 року прогноз доходу на один вантажний вагон суттєво не змінюється;

(iii) запланований обсяг рухомого складу, задіяного у перевезеннях вантажів на перше півріччя 2023 року, в середньому складає близько 64% від загального власного (орендованого) парку Компанії з подальшим поступовим збільшенням до 74% до кінця року, що перш за все відбувається за рахунок зменшення загальної кількості рухомого складу через закінчення термінів експлуатації;

(iv) з січня 2024 року прогнозується виконання капітальних ремонтів вантажних вагонів, які поступово накопичуються з березня 2022 року та були відстрочені через зменшення попиту на вантажні перевезення в умовах повномасштабної війни. Це призводить до додаткового фінансового навантаження на Компанію, проте дозволяє підтримати необхідний рівень робочого парку вантажних вагонів і забезпечити майбутні доходи;

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

(v) поточні зобов'язання Компанії за договорами лізингу та оренди виконуються відповідно до діючих домовленостей з лізингодавцями/орендодавцями та в межах діючого законодавства в умовах воєнного стану;

(vi) не планується залучення банківських позикових коштів з метою забезпечення операційних потреб Компанії.

Цей сценарій дозволяє не мати розривів ліквідності в кожному з місяців. У разі потреби Компанія може розглядати можливість залучення позикових коштів для реалізації інвестиційних проєктів.

Керівництво Компанії вважає, що скориговані грошові потоки, отримані від профільної діяльності, будуть достатніми для врегулювання будь-яких зобов'язань, що підлягають оплаті протягом наступних дванадцяти місяців. Виконані керівництвом оцінки грошових потоків на наступні дванадцять місяців залежать від низки припущень, на які впливає існуюча суттєва невизначеність щодо подальшої значної ескалації воєнних дій та їх тривалості, які можуть призвести до руйнування залізничної інфраструктури та втрати рухомого складу. Ця суттєва невизначеність може викликати значні сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність і, отже, в ході ведення своєї господарської діяльності Компанія може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання. Незважаючи на суттєву невизначеність щодо подальшої значної ескалації воєнних дій та їх тривалості, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Компанію, і тому вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності підприємства для складання цієї окремої фінансової звітності є доцільним.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою і валютою подання Компанії є національна валюта України – українська гривня. Ця фінансова звітність представлена в українських гривнях, і всі суми наведені з округленням до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Операції, що деноміновані в іноземній валюті, обліковуються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), чинним на дату здійснення операції. Курсові різниці, що виникають внаслідок розрахунків за операціями в іноземній валюті, включаються до складу прибутку чи збитку на основі обмінного курсу, чинного на дату проведення операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у гривні за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Перерахунок за курсами на звітну дату не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті обліковуються за обмінним курсом, що діє на дату їх початкових операцій.

Нижче наведені основні курси обміну, застосовані для перерахунку сум в іноземних валютах:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
1 долар США	36,57	27,28
1 євро	38,95	30,92

Курсові різниці, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до неопераційних курсових різниць. До таких статей належать заборгованості за кредитними договорами, договорами оренди, депозити з контрактним терміном погашення більш ніж три місяці, кредиторська та дебіторська заборгованість за основні засоби та нематеріальні активи тощо.

Курсові різниці, за винятком тих, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до операційних курсових різниць.

Основні засоби. Залізничні вантажні вагони обліковуються за справедливою вартістю за вирахуванням подальшого накопиченого зносу та подальших накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за мінусом накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення).

Справедлива вартість визначається на основі ринкової інформації. Оцінки проводяться з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між справедливою вартістю та балансовою вартістю активів, що переоцінюються. Подальші надходження основних засобів обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість об'єкту основних засобів включає витрати, безпосередньо пов'язані з його придбанням. Первісна вартість активів, створених Компанією, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину виробничих накладних витрат.

Зростання облікової вартості за рахунок переоцінки відноситься до іншого сукупного доходу, рух якого є складовою переоцінки чистих активів, що належать учасникам Компанії. При переоцінці основних засобів будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з первісної вартості таких основних засобів, а чиста балансова вартість перераховується відповідно до результатів переоцінки. Уцінки, що компенсують попередні дооцінки основного засобу, визнаються у складі іншого сукупного доходу; усі інші

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

уцінки відносяться до складу прибутку чи збитку. Визнаний в інших сукупних доходах резерв переоцінки частково переноситься до нерозподіленого прибутку, коли актив використовується Компанією. Сума перенесеного резерву переоцінки дорівнює різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості основних засобів, та амортизацією, що базується на первісній вартості основних засобів. Під час вибуття переоціненого об'єкта основних засобів залишок резерву переоцінки, що стосується такого об'єкта, списується на нерозподілений прибуток.

Подальші витрати включаються в балансову вартість активу чи визнаються окремим активом у відповідних випадках, лише якщо існує ймовірність отримання Компанією майбутніх економічних вигід, пов'язаних з цим активом, а його вартість можна достовірно оцінити. Визнання балансової вартості заміненого компонента припиняється. Усі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відносяться до операційних витрат протягом періоду, у якому вони фактично понесені.

Визнання основних засобів припиняється після їх вибуття або якщо використання активу, як очікується, не принесе майбутніх економічних вигід. Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом з метою розподілу первісної вартості чи вартості переоцінки до їхньої оціночної ліквідаційної вартості протягом визначеного очікуваного строку корисного використання. Строки корисного використання основних засобів встановлюються технічним персоналом Компанії на підставі досвіду використання подібних активів та з огляду на очікувану корисність для Компанії.

Група основних засобів	Строки корисного використання нових об'єктів
Будівлі та споруди	5-60 років
Залізничні вантажні вагони	5-32 років
Машини та обладнання	3-30 років
Інші транспортні засоби	5-10 років
Інші основні засоби	2-13 років

Ліквідаційна вартість активу – це очікувана сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом очікуваних витрат на продаж, якби стан та строк корисного використання цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Оціночна ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо Компанія має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його використання, окрім залізничних вантажних вагонів. Оціночна ліквідаційна вартість активів та залишковий строк їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються перспективно станом на кінець кожного фінансового року.

Незавершені капітальні інвестиції. Об'єкти, які знаходяться в процесі незавершеного будівництва, капіталізуються як окремий елемент необоротних активів, відображаються за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). При завершенні будівництва вартість об'єкта, за вирахуванням накопиченого збитку від знецінення, переноситься до відповідної групи основних засобів. Знос на об'єкти незавершеного будівництва не нараховується.

Невстановлене обладнання є устаткуванням, придбаним Компанією, але не введеним в експлуатацію, що відображається за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Амортизація цих активів не нараховується до моменту їхньої готовності до запланованого використання.

Зменшення корисності (знецінення) нефінансових активів. На кожну звітну дату Компанія визначає, чи існують ознаки можливого зменшення корисності нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет зменшення корисності у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його очікуваного відшкодування. Очікувана вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість активу при використанні, залежно від того, яка з них більша.

Для розрахунку можливого збитку від зменшення корисності (знецінення) активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують грошові потоки, що можуть бути визначені, переважно незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у складі прибутку чи збитку за рік, якщо актив не обліковується за переоціненою вартістю. Будь-який збиток від зменшення корисності (знецінення) переоціненого активу спочатку визнається як зменшення резерву переоцінки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нефінансові активи, що зазнали зменшення корисності, аналізуються на предмет можливого сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) на кожну звітну дату. За наявності ознак того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності (знецінення) активу більше не існують або зменшилися, проводять оцінку суми очікуваного відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності (знецінення) активу, визнаний у попередніх роках, відновлюється. Балансову вартість активу збільшують до суми очікуваного відшкодування активу. Таке збільшення вартості не може перевищувати балансової вартості, яку було б визначено за вирахуванням амортизації, якби у попередніх роках не визнавався збиток від зменшення корисності (знецінення).

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу. Необоротні активи відображаються у звіті про фінансовий стан як «Необоротні активи, утримувані для продажу», якщо їхня балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов: (i) активи готові до негайного продажу в їх поточному стані; (ii) керівництво Компанії склало поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію; (iii) проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною; (iv) очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та (v) не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи, які у звіті про фінансовий стан за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному звіті про фінансовий стан для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Необоротні активи, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їхньою балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж залежно від того, яка з них менша. Основні засоби, утримувані для продажу, не амортизуються.

Ідентифікація оренди та визначення строку оренди. На початку дії договору Компанія оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є орендою, чи містить оренду, якщо він передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Для договору, який є орендою або містить оренду, Компанія обліковує кожний компонент оренди в договорі як оренду, окремо від компонентів не-оренди цього договору. Компоненти не-оренди обліковуються в тому періоді, до якого вони відносяться.

Компанія визначає строк оренди як невідомий період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у разі, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити оренду, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона не скористається такою можливістю. Після дати початку оренди Компанія повторно оцінює строк оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні Компанії та впливають на її здатність скористатися (або не скористатися) можливістю продовжити або припинити оренду.

Актив з права користування. На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування за первісною вартістю, яка складається з:

- теперішньої вартості орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди;
- будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів;
- будь-яких первісних прямих витрат, понесених Компанією;
- витрат на відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами договорів оренди.

Після дати початку оренди Компанія оцінює актив з права користування, застосовуючи модель собівартості.

Амортизація активів з права користування розраховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання, який визначається наступним чином:

(i) якщо Компанія виступає лізингоодержувачем за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на базовий актив наприкінці строку лізингу, активи з права користування амортизуються протягом строку корисного використання базового активу або коротшого строку оренди, коли Компанія не є обґрунтовано впевненою в отриманні права власності на них до кінця строку лізингу. Строки корисного використання наведені у таблиці:

	Строки корисного використання нових об'єктів
Залізничні вантажні вагони	5-32 років
Інші транспортні засоби	5 років

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

(ii) якщо Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, активи з права користування амортизуються протягом строку оренди з урахуванням можливих продовжень та дострокових припинень, який може відрізнятися від строку дії договору оренди. Строки оренди наведені у таблиці:

	Строки оренди нових об'єктів
Будівлі та споруди	2-5 років
Залізничні вантажні вагони	1-15 років
Інші транспортні засоби	2-5 років
Машини та обладнання	5 років

У звіті про фінансовий стан Компанія включає активи з права користування у той самий рядок, у якому відповідні базові активи подавалися б, якби вони були власністю Компанії.

Орендне зобов'язання. На дату початку оренди Компанія визнає орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди. При дисконтуванні орендних платежів Компанія застосовує припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо припустиму ставку неможливо визначити, на підставі інформації, доступної Компанії, то Компанія застосовує ставку залучення додаткових запозичень.

Кожний орендний платіж частково відноситься на погашення заборгованості й частково на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості. Відповідні орендні зобов'язання, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу інших фінансових зобов'язань. Процентні витрати відносяться на прибуток або збиток протягом строку оренди із використанням методу ефективної процентної ставки.

Орендні зобов'язання, як правило, переоцінюються Компанією у наступних ситуаціях: (i) зміна первісної оцінки строку оренди; (ii) зміна індексу або ставки, що впливає на платежі (змінні орендні платежі). У першому випадку (i) Компанія переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту; у другому (ii) – дисконтуючи переглянуті орендні платежі за первісною ставкою. Компанія визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування первісної вартості активу з права користування. Переоцінка обліковується перспективно. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в періоді, у якому відбулася подія або умова, що ініціює платіж.

Модифікації договорів оренди виникають в результаті змін в базовому договорі, погоджених між Компанією та орендодавцем після початку оренди. Облік модифікації залежить від того, збільшують або зменшують модифіковані умови сферу застосування договору оренди, і чи потребує збільшення сфери застосування сплати відшкодування, зіставного з ціною окремого договору, для нової сфери застосування договору оренди. Якщо модифікація розширює сферу дії оренди та компенсація за оренду зростає, Компанія обліковує модифікацію як окрему оренду. Якщо модифікація оренди не обліковується як окрема оренда Компанія обліковує переоцінку орендного зобов'язання шляхом: i) зменшення балансової вартості активу з права користування для відображення часткового або повного припинення оренди для модифікацій оренди, які зменшують сферу дії оренди. Компанія визнає у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням такої оренди; ii) здійснення відповідного коригування активу з права користування для всіх інших модифікацій оренди.

Зобов'язання за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на актив наприкінці строку лізингу, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням та використанням, передаються Компанії, Компанія обліковує як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності. Коли Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з використанням, передаються Компанії, зобов'язання за договором обліковується як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності.

Гарантійні або авансові платежі за останні періоди оренди. Компанія поділяє за видами на ті, що повертаються орендодавцями у кінці оренди, якщо Компанія не порушила контрактних умов, і ті, що зараховуються як орендні платежі за останні місяці оренди. Платежі, що повертаються, Компанія класифікує як гарантійний депозит, що оцінюється за справедливою вартістю в момент первісного визнання з відповідною капіталізацією до складу активу з права користування як останні платежі, є частиною орендних платежів і впливають на розрахунок орендного зобов'язання та активу з права користування в момент первісного визнання.

Продаж активів з подальшою (зворотною) орендою. Якщо Компанія (орендар-продавець) передає актив іншому суб'єктові господарювання (орендодавцеві-покупцеві) і знову орендує цей актив у орендодавця-

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

покупця, то Компанія обліковує договір про передачу активу та договір оренди, застосовуючи оцінку того чи є передача активу продажем і чи задовольняються вимоги МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Коли Компанія продає активи й одразу укладає угоду про фінансовий лізинг (оренду з правом викупу/переходом права власності) тих самих активів, то Компанія продовжує визнавати ці активи та визнає фінансове зобов'язання для будь-якої компенсації, отриманої від орендодавця-покупця. Таке фінансове зобов'язання обліковується за МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та класифікується як *позикові кошти*.

Короткострокова оренда та оренда, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія не застосовує принципи визнання та вимоги до обліку короткострокової оренди (строк оренди 12 місяців або менше) й оренди, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди у прибутку або збитку.

Компанія як орендодавець. Оренда, за якою Компанія не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив, класифікується як операційна оренда. Первісні прямі витрати, понесені при укладанні договору про операційну оренду, включаються до балансової вартості базового активу та визнаються, як витрати протягом строку оренди на прямолінійній основі.

Податок на прибуток. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог українського податкового законодавства, яке є чинним станом на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток відображаються у складі прибутку чи збитку, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі інших сукупних доходів у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі інших сукупних доходів.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які діють або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються тоді, коли існує юридично закріплене право взаємозаліку поточних податкових активів і поточних податкових зобов'язань, і відстрочені податки відносяться до одного й того ж суб'єкта господарювання й у межах компетенції одного податкового органу.

Відстрочені податкові активи за тимчасовими різницями, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, у якому існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів і зменшує їх балансову вартість, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподатковуваного прибутку, що дав би змогу реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються тією мірою, якою з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дасть змогу використовувати відстрочені податкові активи.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за методом ФІФО: «собівартість перших за часом надходжень запасів». Вартість незавершеного виробництва включає прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у процесі нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних витрат для здійснення продажу.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти обліковуються за амортизованою вартістю, як описано нижче.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-який оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, у тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків за інструментами із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для цього інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом усього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Усі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс/мінус витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому разі, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердження якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів. Компанія класифікує свої фінансові активи у наступні категорії оцінки:

- за амортизованою вартістю, та
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають в результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться до категорії «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету та склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків за відповідними активами, підходи до оцінки та управління ризиками та методи оцінки дохідності активів.

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки за ними виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У процесі такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базової кредитної угоди, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базової кредитної угоди та маржу прибутку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базової кредитної угоди, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Нижче описані категорії оцінки, у які Компанія класифікує свої фінансові активи:

За амортизованою вартістю: фінансовий актив відноситься до цієї категорії, якщо Компанія утримує фінансові активи виключно для отримання договірних грошових потоків (а не для їх продажу), за умови успішного проходження тесту характеристик грошових потоків, тобто грошові потоки від активу – це виключно платежі в рахунок основної суми боргу та процентів.

За справедливою вартістю через інший сукупний дохід: якщо фінансовий актив відповідає критеріям тесту характеристик грошових потоків і бізнес-модель передбачає отримання договірних грошових потоків і продаж фінансових активів, тоді такий актив відноситься до цієї категорії (якщо тільки не вибрано категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток). Компанія може добровільно прийняти рішення оцінювати певні інструменти власного капіталу за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Такий вибір є остаточним при початковому визнанні.

За справедливою вартістю через прибуток чи збиток: активи, які не відповідають критеріям оцінки за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Похідні фінансові активи відносяться у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Керівництво визначає класифікацію фінансових активів у момент їх початкового визнання.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком тих із них, строк погашення яких перевищує 12 місяців після звітної дати. Такі активи включаються до складу необоротних активів.

Зменшення корисності (знецінення) фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки (ОКЗ) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки та визнає чисті збитки від зменшення корисності фінансових активів на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну та зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та договірні активи відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Компанія застосовує триетапну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання:

Етап 1 – Активи, умови яких виконуються: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за 12-місячний період;

Етап 2 – Фінансові активи, кредитний ризик яких істотно зріс: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк, та

Етап 3 – Кредитно-знецінені фінансові активи: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк. Фінансові активи цього етапу оцінюються на індивідуальній основі.

Процентні доходи розраховуються із використанням методу ефективної процентної ставки: на Етапі 1 та Етапі 2 – до валової балансової вартості фінансового активу; на Етапі 3 – визнаються на основі амортизованої вартості фінансового активу.

Компанія застосовує спрощений підхід до дебіторської заборгованості за основною діяльністю, договірних активів та дебіторської заборгованості за орендою, який вимагає оцінювати оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за сумою, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк, що підлягають визнанню в момент первісного визнання такого активу. Станом на звітну дату Компанія має такі категорії фінансових активів, які підлягають оцінці за моделлю очікуваних кредитних збитків:

Грошові кошти та їх еквіваленти;

Дебіторська заборгованість за реалізовані товари та послуги;

Дебіторська заборгованість за орендою;

Фінансова допомога, що підлягає поверненню;

Фінансові інвестиції (депозити).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Компанія застосовує різні підходи для аналізу очікуваних кредитних збитків, які виникають за фінансовими активами від пов'язаних сторін та інших клієнтів.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків для всіх суттєвих дебіторів та пов'язаних сторін виконується на індивідуальній основі з урахуванням договірних умов, очікуваного строку погашення, внутрішньої оцінки кредитних ризиків (на основі історичних фінансових результатів та враховуючи зовнішній кредитний рейтинг, за наявності). Коефіцієнт очікуваних кредитних збитків розраховується на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на безризикову ставку та очікуваний строк погашення.

Для визначення значного підвищення кредитного ризику фінансового активу після первісного визнання та оцінки очікуваних кредитних збитків Компанія враховує всю обґрунтовану та підтверджену інформацію, актуальну та доступну без надмірних витрат і зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз на основі попереднього досвіду Компанії та поінформовану кредитну оцінку, у тому числі прогнозну інформацію. Компанія розглядає наявність дефолту фінансового активу, якщо мало ймовірно, що позичальник здійснить платіж на користь Компанії для виконання його кредитних зобов'язань повною мірою без подання Компанією вимог на примусове стягнення, наприклад, за рахунок реалізації забезпечення (якщо таке утримується).

Станом на кожну звітну дату Компанія оцінює, чи є фінансовий актив кредитно-знеціненим. Фінансовий актив є кредитно-знеціненим, якщо відбулася одна чи більше подій, які мають негативний вплив на оціночні майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія списує фінансові активи з балансу, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (ii) Компанія передала, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (iii) Компанія не передала та не залишила, в основному, усі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні інструменти, вбудовані в договори, відокремлюються від основних договорів і обліковуються окремо, якщо вони не є тісно пов'язаними з економічними характеристиками та ризиками основних договорів. Якщо платежі, що підлягають сплаті у гривнях, знаходяться у прямій залежності від зміни курсу іноземної валюти, тоді вбудований похідний інструмент вважається тісно пов'язаним з основним договором, і в цілях обліку такий договір вважається деномінованим у відповідній іноземній валюті. У такому разі, фінансові активи або фінансові зобов'язання переоцінюються на кожну звітну дату за відповідним курсом іноземної валюти.

Вбудований похідний інструмент в основному договорі оренди має тісний зв'язок із основним договором, якщо вбудований похідний інструмент є індексом, пов'язаним із інфляцією, на зразок прив'язки індексу орендних платежів до індексу споживчих цін або передбачає здійснення змінних орендних платежів на основі змінних ставок відсотка. Такий інструмент обліковується згідно з вимогами до обліку змінних орендних платежів.

Разом з тим, якщо залежність не є прямою, а містить якісь порогові значення, коридори, індексацію лише за певних умов, то вбудований похідний інструмент не вважається тісно пов'язаним з основними договорами. Компанія відокремлює його від договору й обліковує окремо за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Аванси (передоплати) видані. Аванси видані обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів.

Аванси видані з метою придбання активу включаються до складу його балансової вартості після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші аванси видані списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси, не будуть отримані, балансова вартість авансів виданих зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, депозити до запитання в банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, первісний термін яких не перевищує трьох місяців. Грошові кошти, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Суми, обмеження щодо яких не дають змоги обміняти їх або використати для розрахунку за зобов'язаннями протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включено до складу необоротних активів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а надалі обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень (за вирахуванням витрат на проведення операції) та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Компанії є безумовне право відстрочити розрахунок за зобов'язанням принаймні на 12 місяців після звітної дати.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довший). Якщо ні, вони обліковуються як довгострокові зобов'язання.

Кредиторська заборгованість спочатку визнається за справедливою вартістю, а надалі переоцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Суттєва зміна (модифікація) умов наявного фінансового зобов'язання або його частини обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної процентної ставки, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо різниця становить 10% або більше, наявне зобов'язання списується з балансу й визнається нове фінансове зобов'язання. Після виконання тесту 10%-різниці Компанія може також прийняти рішення про проведення якісної оцінки з метою припинення визнання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку.

Якщо модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Аванси отримані. Аванси отримані обліковуються у розмірі первісно одержаних сум.

Резерви під зобов'язання та відрахування. Резерви під зобов'язання та відрахування – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви нараховуються, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плином часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, установлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передуює виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язувальна подія, що призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язувальна подія, цей платіж визнається як передплата.

Інвестиції у дочірні підприємства. Інвестиції в дочірні підприємства оцінюються за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення (якщо необхідно). Первісна вартість активу складається з ціни придбання та/або інших прямих витрат. Ціна придбання та/або інші прямі витрати являє собою суму сплачених коштів та справедливую вартість іншої винагороди, сплаченої для придбання активу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Чисті активи, які належать учасникам. Учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають право на відшкодування своїх часток у статутному капіталі цих товариств у грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною, яка залежить від вартості чистих активів Компанії. Зобов'язання товариства з обмеженою відповідальністю з відшкодування часток учасникам у його статутному капіталі призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості відшкодування, навіть якщо вказане зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право.

Як виняток фінансові зобов'язання з відшкодування часток класифікуються в емітента як інструменти капіталу, якщо виконуються всі вимоги, зазначені в параграфах 16А і 16Б МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». Для Компанії не всі вимоги виконуються, зокрема Компанія зобов'язана здійснювати виплати учасникам, як відсоток від прибутку. Це призводить до класифікації чистих активів як зобов'язання. На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку виконання умов. Починаючи з дати, коли цей інструмент набуває всіх ознак і відповідає всім зазначеним в параграфах 16А і 16Б умовам, Компанія повинна рекласифікувати фінансове зобов'язання у власний капітал та оцінити власний капітал за балансовою вартістю фінансового зобов'язання на дату рекласифікації.

Визначати справедливую вартість зобов'язання перед учасниками недоцільно, оскільки невідомо, чи захочуть учасники вилучити свої частки з капіталу товариства з обмеженою відповідальністю і коли це може відбутись. Компанія оцінює зобов'язання, визнане як «Чисті активи, які належать учасникам», за балансовою вартістю чистих активів, що, на її думку, є найбільш доречним за поточних обставин. Це зобов'язання було віднесене до категорії довгострокових зобов'язань, оскільки Компанія має безумовне право відстрочити відшкодування часток учасників принаймні на дванадцять місяців після дати отримання заявки на відшкодування.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у разі існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у разі ймовірності притоку економічних вигод.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Винагороди працівникам. План зі встановленими внесками. Компанія робить на користь своїх працівників єдиний внесок до фондів соціального страхування. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати в міру їх здійснення.

Визнання доходів. Компанія визнає доходи від договорів із клієнтами, якщо (або коли) Компанія врегульовує зобов'язання до виконання за рахунок передачі обіцяного товару чи послуги клієнту, а клієнт отримує можливість розпоряджатися використанням активу та переважно всіма вигодами, які залишилися від активу. За кожним зобов'язанням до виконання Компанія визначає у момент укладання договору свою спроможність врегульовувати зобов'язання до виконання протягом періоду або в певний момент часу.

Для кожного зобов'язання до виконання, врегульованого протягом періоду, Компанія визнає доходи протягом такого періоду на основі оцінки прогресу в напрямку повного врегулювання такого зобов'язання до виконання пропорційно періоду надання послуг. Якщо зобов'язання до виконання не врегульоване протягом періоду, Компанія врегульовує зобов'язання до виконання у певний момент часу, у який клієнт отримує контроль над обіцяним активом.

У разі надання товарів або послуг клієнту із залученням іншої сторони, Компанія визначає, чи її обіцянка, по суті, є зобов'язанням до виконання для надання визначених товарів або послуг самостійно (виступає як принципал), або забезпечення надання цих товарів чи послуг іншою стороною (виступає як агент). У разі врегулювання Компанією зобов'язання до виконання у ролі принципала, доходи визнаються за балансовою вартістю винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на передані визначені товари або послуги, а в ролі агента — Компанія визнає доходи в сумі комісійної винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на забезпечення надання визначених товарів або послуг іншою стороною.

Компанія не очікує укладання договорів, у яких період між передачею обіцяних товарів чи послуг покупцю й оплатою їх покупцем перевищує один рік. Як наслідок, Компанія не коригує ціни угод на вплив вартості грошей у часі.

i) Організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Компанія надає послуги організації перевезень у власних (орендованих) вантажних вагонах здебільшого на території України. Доходи від цього виду діяльності визнаються окремо для кожного замовлення з перевезення.

ii) Реалізація власної продукції та перепродаж товарів

Перепродаж товарів переважно включає залізничні вантажні вагони. Доходи від продажу цієї продукції та інших товарів визнаються у момент передачі ризиків та вигод від володіння товарами. Зазвичай, це відбувається у момент відвантаження товару. Проте, якщо Компанія погоджується доставити вантаж у конкретне місце, доходи визнаються у момент передачі вантажу покупцю у встановленому місці. Компанія використовує стандартні правила ІНКОТЕРМС, такі як оплата перевезення до пункту призначення (СРТ), поставка в місце призначення, зазначене в договорі (DAP, DDP), франко-перевізник (FCA) та франко-завод (EXW), які визначають момент переходу контролю.

Продажі обліковуються на основі цін, вказаних у специфікаціях до договорів купівлі-продажу. Ціни продажу зазначаються окремо для кожної специфікації.

iii) Оренда залізничних вагонів та локомотивів

Платежі до отримання за операційною орендою визнаються як орендний дохід рівномірно протягом строку оренди.

iv) Послуги

Доходи від послуг з ремонту та експедиції вантажів визнаються в тому обліковому періоді, у якому ці послуги були надані.

Податок на додану вартість. ПДВ стягується за двома ставками: 20% стягуються з поставок товарів або послуг з місцем поставки на території України, включаючи поставки без оплати, та імпорту товарів в Україну (якщо такі поставки прямо не звільнені від ПДВ); 0% застосовуються до експорту товарів та супутніх послуг, а також до послуг з міжнародного перевезення. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вхідний ПДВ обліковується таким чином: право на кредит із вхідного ПДВ при закупівлях виникає у момент отримання зареєстрованої накладної з ПДВ, яка видається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше, або право на кредит із вхідного ПДВ при імпорті товарів виникає у момент сплати податку.

ПДВ, який стосується продажів та закупівель, визнається у балансі згорнуто й показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Аванси (передоплати) видані та аванси отримані показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

Рух грошових коштів від інвестиційної та фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів не включає ПДВ, за винятком відшкодування вартості предмета оренди за договорами лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) переважно включає ціну закупівлі сировини, матеріалів, запасних частин, витрати на персонал, витрати на амортизацію основних засобів та активів з права користування, витрати на електроенергію, ремонти та інші відповідні витрати; вартість послуг із залізничних перевезень переважно включає тарифи до сплати залізницям за надання локомотивів та експлуатацію залізничної мережі.

Фінансові доходи. Фінансові доходи включають процентні доходи від банківських депозитів та поточних рахунків; ефект дисконтування фінансових активів, облікованих за амортизованою вартістю; прибутки, пов'язані з обліком позикових коштів, орендних зобов'язань та інших фінансових зобов'язань та інші фінансові доходи.

Фінансові витрати. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, орендними зобов'язаннями та іншими фінансовими зобов'язаннями та збитки, пов'язані з обліком змін умов, припинення визнання тощо; збитки від первісного визнання фінансових активів та інші фінансові витрати.

Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню. Фінансова допомога компаніям під спільним контролем,

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

яка не підлягає поверненню, обліковується у складі неопераційних витрат, за винятком випадків, коли така допомога перераховувалася компаніям, що займаються благодійною діяльністю. У цьому разі перераховані кошти визнаються у прибутку та збитку від операційної діяльності у складі інших операційних доходів та витрат.

Фінансова допомога, що підлягає поверненню (поворотна фінансова допомога). Поворотна фінансова допомога, надана Компанією іншим компаніям, класифікується як притоки та відтік грошових коштів від інвестиційної діяльності у звіті про рух грошових коштів. Поворотна фінансова допомога, отримана Компанією від інших компаній, класифікується як притоки та відтік від фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів та відображається у балансі як небанківські позикові кошти. Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються у звітності на нетто-основі, якщо оборот є швидким, а строки погашення короткими (до 3 місяців).

4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія робить оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, визнані у фінансовій звітності. Розрахунки та судження постійно оцінюються на основі попереднього досвіду керівництва та інших чинників, у тому числі на основі очікувань щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за наявних обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Справедлива вартість основних засобів. Керівництво Компанії щороку проводить аналіз для оцінки того факту, чи відрізняється суттєво балансова вартість рухомого складу від його справедливої вартості станом на кінець звітного періоду. Аналіз ґрунтується на цінових пропозиціях виробників вантажних вагонів, індексах цін, коливаннях валютних курсів після дати останньої переоцінки, рентабельності профільних напрямків діяльності та інших актуальних факторах. Якщо результати аналізу свідчать про те, що справедлива вартість об'єктів основних засобів суттєво відрізняється від їхньої балансової вартості, Компанія проводить додаткову переоцінку із залученням незалежних оцінювачів.

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування через економічні фактори. Компанія оцінює наявність ознак можливого зменшення корисності активів на кожну звітну дату. Якщо ознаки існують Компанія проводить обчислення вартості при використанні відповідно до МСБО 36 «Зменшення корисності активів» для одиниць, що генерують грошові кошти. Одним із визначальних факторів у ідентифікації одиниці, що генерує грошові кошти, є здатність сукупності активів генерувати незалежні грошові потоки для цієї одиниці. Суттєві оцінки та судження керівництва Компанії, пов'язані з визначенням вартості одиниці, що генерує грошові кошти, при використанні, розкриваються в Примітці 8 разом з чутливістю ключових припущень.

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, де відбувалися/відбуваються воєнні (бойові) дії. З огляду на події, розкриті у Примітці 2 "Умови, в яких працює Компанія", керівництво Компанії виконало тестування відповідних основних засобів на предмет зменшення корисності (знецінення) і визначило очікувану вартість відшкодування цих активів, внаслідок чого було відображено зменшення раніше визнаної переоцінки в Іншому сукупному доході та нараховано збиток від зменшення корисності (знецінення) в Інших операційних витратах (Примітка 8).

Розмір суми втрат від зменшення корисності (знецінення) основних засобів визначено за допомогою сценаріїв розвитку подій: керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваного стану активів у разі повернення та можливої втрати майна з урахуванням впливу воєнних (бойових) дій станом на дату оцінки. Кожному сценарію присвоєно ймовірність його виконання. Якщо професійні судження керівництва відрізнятимуться від фактичних обставин та подій у майбутньому, у окремій фінансовій звітності Компанії може знадобитися відображення додаткового збитку від зменшення корисності (знецінення) у максимальній сумі або сторнування збитку буде віднесено на прибуток чи збиток. Оцінки, використані для визначення суми втрат від зменшення корисності (знецінення), зазнають впливу суттєвої невизначеності, спричиненої подіями в Україні.

Визначення строку оренди. При визначенні строку оренди, коли Компанія є орендарем, керівництво враховує всі факти та обставини, які створюють економічні стимули для виконання опціону на подовження договору чи невиконання опціону на припинення договору оренди. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому разі, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для визначення строку оренди Компанія розділяє договори без права викупу/переходу права власності за видами орендованих активів.

4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

Оренда залізничних вантажних вагонів та локомотивів. (i) Договори з дочірніми підприємствами є стратегічно важливими для бізнесу Компанії. Компанія здійснює контроль над орендодавцями, а отже у керівництва є обґрунтована впевненість, що можливість продовження договорів буде використана. Таким чином, для цих договорів строк оренди, як правило, дорівнює строку служби вантажних вагонів за даними Головного інформаційно-обчислювального центру АТ «Укрзалізниця».

(ii) Договори з партнерами та іншими орендодавцями. Ці договори укладаються Компанією для забезпечення гнучкості в кількості використовуваних вантажних вагонів залежно від попиту на ринку перевезень, а отже Компанія може як укладати нові договори для збільшення вагонного парку, так і не продовжувати чинні договори у разі недостатнього попиту. Таким чином, хоча пролонгація договорів і є ймовірною, у ній відсутня обґрунтована впевненість. Отже, для таких договорів строк оренди дорівнює договірному строку.

Оренда вагонних депо, офісних приміщень та інших активів. Зазвичай Компанія укладає довгострокові договори оренди важливих для діяльності Компанії активів. Однак пролонгація договору відбувається лише за погодження нових умов, що можуть переглядатися при кожному продовженні, і не є певною. У минулому також були приклади, коли окремі договори не продовжувалися або укладалися нові договори зі зміною сфери застосування. Отже, для таких договорів Компанія використовує договірний строк для встановлення строку оренди при первісному визнанні.

Ставка залучення додаткових запозичень орендаря. Компанія для визначення ставки додаткових запозичень орендаря використовує процентні ставки вартості запозичень нефінансовим корпораціям або корпоративному сектору згідно з даними НБУ. Ця статистика наводиться лише за новими кредитами виданими у відповідному періоді та деталізується у розрізі видів валют і строків погашення.

Резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю. Станом на 31 грудня 2022 року резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою дебіторською заборгованістю становив 62 959 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 8 203 тисячі гривень). Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року очікування щодо врегулювання дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за окремими клієнтами не відповідали договірним угодам. Для визначення її знецінення керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваних строків і сум погашення цієї заборгованості зазначеними клієнтами. Якщо професійні судження керівництва відрізнятимуться від фактичних платежів у майбутньому, у фінансовій звітності Компанії може знадобитися відображення додаткового знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості або сторнування знецінення буде віднесено на прибуток.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. У процесі звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження.

5 Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2022 року, але не мали суттєвого впливу на цю окрему фінансову звітність:

- Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 31 березня 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 квітня 2021 року або після цієї дати). Зміни МСФЗ 16, опубліковані 31 березня 2021 року, продовжують строк застосування спрощення практичного характеру з 30 червня 2021 року до 30 червня 2022 року.

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче наведені опубліковані нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2023 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).
- МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати; дату набуття чинності було в подальшому

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

перенесено на 1 січня 2023 року змінами МСФЗ 17, як зазначено нижче).

- Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 17: Перше застосування МСФЗ 17 та МСФЗ 9 – Порівняльна інформація (опубліковані 9 грудня 2021 і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові - зміни МСБО 1 (опубліковані 23 січня 2020 року та 15 липня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – роз'яснення щодо класифікації довгострокових зобов'язань з ковенантами - зміни МСБО 1 (опубліковані 31 жовтня 2022 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 1 і Практичного керівництва 2 з МСФЗ: Розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 22 вересня 2022 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2024 року або після цієї дати).

Зазначені вище нові або переглянуті стандарти або інтерпретації, які вступили в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, ймовірно не матимуть суттєвого впливу на окрему фінансову звітність Компанії.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Для цілей цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть становити відносини між пов'язаними сторонами, звертається увага на суть цих відносин, а не лише на їхню юридичну форму.

Нижче показаний характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія проводила значні операції або мала суттєві залишки за такими операціями. Станом на 31 грудня 2022 року та на 31 грудня 2021 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	31 грудня 2022 р.				
	Материнське підприємство (Прим. 1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Звіт про фінансовий стан					
Активи з права користування	-	116 264	-	853	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	704 632	-	-	-
Необоротні активи, утримувані для продажу	-	-	18 623	-	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	192 051	240 894	1 841 748	-
Фінансові інвестиції	-	-	-	5 759	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	857 567	-
Чисті активи, які належать учасникам	(5 859 291)	-	-	-	-
Небанківські позикові кошти, включаючи фінансову допомогу, що підлягає поверненню	-	-	-	-	(25 640)
Орендні зобов'язання	-	(403 940)	-	(1 044)	-
Поточні забезпечення	(86 720)	-	-	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	-	(292 194)	-	(633 758)	-

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Звіт про фінансовий стан	31 грудня 2021 р.				
	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Активи з права користування	-	3 402 701	-	1 117	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	704 632	-	-	-
Необоротні активи, утримувані для продажу	-	-	18 623	-	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	339 669	115 177	213 043	31
Фінансові інвестиції	-	-	-	328 443	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	1 297 055	-
Чисті активи, які належать учасникам	(5 683 203)	-	-	-	-
Небанківські позикові кошти, включаючи фінансову допомогу, що підлягає поверненню	-	(54 468)	-	(1 838 070)	(25 640)
Орендні зобов'язання	-	(3 867 595)	-	(1 252)	-
Поточні забезпечення	-	-	-	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	-	(307 821)	-	(31 978)	-

Фінансова допомога, що підлягає поверненню

У 2022 та 2021 роках Компанія надала та отримала від пов'язаних сторін безвідсоткову фінансову допомогу, деноміновану в гривні, що підлягає поверненню, з короткостроковими строками погашення. Грошові потоки, що були включені у звіт про рух грошових коштів, становили:

	Інвестиційна діяльність, надходження / (відтік)	Фінансова діяльність, надходження / (відтік)
2022 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(1 860 783)	(1 892 538)
2021 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(207 851)	(392 294)

Застави

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін, що розміщені в пов'язаному банку, основні засоби балансовою вартістю 185 699 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – 286 556 тисяч гривень).

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2022 рік:

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	2022 рік				
	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Дохід від реалізації:	-	293 733	121	7 301 818	123
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	-	-	7 263 182	123
Послуги з ремонту та інші послуги	-	266 516	-	5 183	-
Дохід від реалізації товарів	-	616	-	8 083	-
Дохід від оренди / суборенди	-	26 601	121	25 370	-
Інші операційні доходи / інші прибутки (збитки), чиста сума	-	1 273	40	20 300	-
(Збиток) / сторнування збитку від зменшення корисності фінансових активів	-	(1 495)	(3 306)	(16 968)	(42)
Фінансові доходи, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	218 709	-	164	-
Дивіденди одержані	-	122 560	-	-	-
Процентні доходи за банківськими депозитами та поточними рахунками	-	-	-	33 259	-
Уцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	-	-	-	-	-
Закупки:	-	(146 010)	(3)	(33 387)	-
Включаючи отримання послуг	-	(85 185)	-	(24 696)	-
Короткострокову оренду	-	(34 344)	(3)	-	-
Придбання ТМЦ	-	(26 481)	-	(8 691)	-
Амортизація та знецінення активів з права користування	-	(233 202)	-	(524)	-
Спонсорські та добродійні внески	-	-	-	(167)	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	(40 000)	-	(330 000)	-
Фінансові витрати, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	(118 680)	-	(169)	-
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	(86 720)	-	-	-	-
Дооцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	(176 088)	-	-	-	-

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2021 рік:

	2021 рік				
Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Дохід від реалізації:	-	364 904	12 197	8 134 841	1 819
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	345	12 197	7 394 172	1 816
Послуги з ремонту та інші послуги	-	299 553	-	527 302	3
Дохід від реалізації товарів	-	124	-	164 737	-
Дохід від оренди / суборенди	-	64 882	-	48 630	-
Інші операційні доходи / інші прибутки (збитки), чиста сума	-	45 756	-	77 321	-
(Збиток) / сторнування збитку від зменшення корисності фінансових активів	-	(997)	(223)	555	-
Фінансові доходи, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	610 491	-	15 415	694
Дивіденди одержані	-	244 037	-	-	-
Процентні доходи за банківськими депозитами та поточними рахунками	-	-	-	54 019	-
Уцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	-	-	-	-	-
Закупки:	-	(1 061 391)	-	(91 390)	(959)
Включаючи отримання послуг	-	(778 288)	-	(58 228)	(959)
Короткострокову оренду	-	(204 089)	-	(19 573)	-
Придбання ТМЦ	-	(79 014)	-	(13 589)	-
Амортизація активів з права користування	-	(355 059)	-	(75 028)	(1 737)
Спонсорські та добродійні внески	-	-	-	(240)	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	-	-	(1 738 122)	-
Фінансові витрати, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	(258 315)	-	(1 365)	(26)
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	(42 168)	-	-	-	-
Дооцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	(1 109 146)	-	-	-	-

Винагорода управлінському персоналу

У 2022 році винагорода провідного управлінського персоналу Компанії складалась із поточної заробітної плати, премій, інших винагород та відповідних відрахувань до фондів соціального страхування у загальній сумі 183 111 тисяч гривень (у 2021 році – 68 599 тисяч гривень).

8 Основні засоби та активи з права користування

Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транс- портні засоби	Будівлі та споруди	Машини та облад- нання	Інші основні засоби	Незавер- шені капі- тальні інвестиції	Всього
Переоцінена або первісна вартість							
На 1 січня 2021 р.	6 162 514	71 630	1 663	217 655	28 116	40 022	6 521 600
Надходження	-	-	-	-	-	117 051	117 051
Переведення до іншої категорії	(807)	-	5 502	28 684	3 427	(37 029)	(223)
Переведення з/до категорії - активи з права користування	751 486	-	-	-	-	(18 059)	733 427
Вибуття	(60 847)	(64)	(278)	(497)	(112)	(23 286)	(85 084)
На 31 грудня 2021 р.	6 852 346	71 566	6 887	245 842	31 431	78 699	7 286 771
Надходження	72 082	-	-	-	-	16 913	88 995
Переведення до іншої категорії	31 571	-	-	263	791	(32 625)	-
Переведення з/до категорії - активи з права користування	85 749	1 499	-	-	-	-	87 248
Вибуття	(464 297)	-	-	(16)	(6 133)	(8 353)	(478 799)
На 31 грудня 2022 р.	6 577 451	73 065	6 887	246 089	26 089	54 634	6 984 215
Знос та знецінення							
На 1 січня 2021 р.	(1 701 570)	(23 598)	(239)	(100 843)	(15 581)	-	(1 841 831)
Амортизація	(306 524)	(734)	(239)	(17 362)	(3 881)	-	(328 740)
Переведення до іншої категорії	275	-	-	-	(52)	-	223
Переведення з/до категорії - активи з права користування	(263 959)	-	-	-	-	-	(263 959)
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у прибутку чи збитку	167 510	-	-	-	-	-	167 510
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у іншому сукупному доході	494 654	-	-	-	-	-	494 654
Вибуття	8 100	64	9	443	86	-	8 702
На 31 грудня 2021 р.	(1 601 514)	(24 268)	(469)	(117 762)	(19 428)	-	(1 763 441)
Амортизація	(319 776)	(458)	(234)	(8 682)	(2 056)	-	(331 206)
Переведення з/до категорії - активи з права користування	(2 700)	(1 499)	-	-	-	-	(4 199)
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	(638 304)	(1 985)	(105)	(81 083)	(2 161)	(878)	(724 516)
Збиток від зменшення корисності, визнаний у іншому сукупному доході	(981 971)	-	-	-	-	-	(981 971)
Вибуття	464 297	-	-	8	1 049	-	465 354
На 31 грудня 2022 р.	(3 079 968)	(28 210)	(808)	(207 519)	(22 596)	(878)	(3 339 979)
Залишкова вартість основних засобів							
На 31 грудня 2021 р.	5 250 832	47 298	6 418	128 080	12 003	78 699	5 523 330
На 31 грудня 2022 р.	3 497 483	44 855	6 079	38 570	3 493	53 756	3 644 236

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

Активи з права користування

Рух активів з права користування був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транс- портні засоби	Будівлі та споруди	Машини та облад- нання	Інші основні засоби	Незавер- шені капітальні інвестиції	Всього
Первісна вартість							
На 1 січня 2021 р.	6 142 384	3 996	98 421	11 632	-	-	6 256 433
Надходження	1 396 882	75	1 028	-	-	-	1 397 985
Переоцінка орендного зобов'язання	1 136 476	-	2 449	904	-	-	1 139 829
Переведення з/до категорії – основні засоби	(733 427)	-	-	-	-	-	(733 427)
Вибуття	(2 581 635)	-	(1 540)	-	-	-	(2 583 175)
На 31 грудня 2021 р.	5 360 680	4 071	100 358	12 536	-	-	5 477 645
Надходження	33 007	-	-	-	-	-	33 007
Переоцінка орендного зобов'язання	(2 783 076)	-	(2 296)	(2 352)	-	-	(2 787 724)
Переведення з/до категорії – основні засоби	(85 749)	(1 499)	-	-	-	-	(87 248)
Вибуття	(1 804 188)	(328)	-	-	-	-	(1 804 516)
На 31 грудня 2022 р.	720 674	2 244	98 062	10 184	-	-	831 164
Амортизація та знецінення							
На 1 січня 2021 р.	(3 058 184)	(2 067)	(39 122)	(2 471)	-	-	(3 101 844)
Амортизація	(581 301)	(667)	(20 511)	(2 726)	-	-	(605 205)
Переведення з/до категорії – основні засоби	263 958	-	-	-	-	-	263 958
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у прибутку чи збитку	10 520	-	-	-	-	-	10 520
Вибуття	1 620 801	-	1 540	-	-	-	1 622 341
На 31 грудня 2021 р.	(1 744 206)	(2 734)	(58 093)	(5 197)	-	-	(1 810 230)
Амортизація	(259 346)	(641)	(20 260)	(2 753)	-	-	(283 000)
Переведення з/до категорії – основні засоби	2 700	1 499	-	-	-	-	4 199
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	(32 638)	-	-	-	-	-	(32 638)
Вибуття	1 455 506	215	-	-	-	-	1 455 721
На 31 грудня 2022 р.	(577 984)	(1 661)	(78 353)	(7 950)	-	-	(665 948)
Залишкова вартість активів з права користування							
На 31 грудня 2021 р.	3 616 474	1 337	42 265	7 339	-	-	3 667 415
На 31 грудня 2022 р.	142 690	583	19 709	2 234	-	-	165 216
Залишкова вартість основних засобів та активів з права користування							
На 31 грудня 2021 р.	8 867 306	48 635	48 683	135 419	12 003	78 699	9 190 745
На 31 грудня 2022 р.	3 640 173	45 438	25 788	40 804	3 493	53 756	3 809 452

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

Переоцінка та вибуття активів з права користування.

Збільшення або зменшення первісної вартості активів з права користування відбувається за рахунок переоцінки орендних зобов'язань, пов'язаної і) зі зміною майбутніх орендних платежів внаслідок зміни індексу або ставки, ii) зі зміною строку оренди.

Вибуття первісної вартості та накопиченої амортизації й знецінення активів з права користування відбувається в результаті часткового або повного припинення оренди.

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування.

2022 рік. На початку 2022 року ринок залізничних вантажних перевезень та Компанія зіткнулися з викликом повномасштабної війни. Через тимчасову окупацію частини територій України і недоступність використання морських портів для промислових товарів зруйнувалися економічні зв'язки між підприємствами. Це, а також недостатня пропускна здатність західних залізничних прикордонних переходів та обмежена здатність залізничної системи країн ЄС обслуговувати необхідний вантажопотік з України, призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України, утворення профіциту рухомого складу та зниження ставок плати за використання напіввагонів.

В результаті описаних вище подій керівництво Компанії дійшло висновку, що станом на 31 грудня 2022 року наявні ознаки того, що корисність рухомого складу може зменшитися, а саме наявні свідчення, які вказують, що економічна ефективність рухомого складу буде гіршою, ніж очікувана. Отже Компанія зробила **оцінку вартості** рухомого складу (напіввагонів, вагонів-хоперів для транспортування окатишів та агломерату) **при використанні** станом на 31 грудня 2022 року, застосовуючи метод на основі теперішньої вартості оцінених майбутніх грошових потоків. В результаті розрахунку збитку від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування за договорами лізингу з правом викупу та/або переходом права власності виявлено, що вартість при використанні менша від балансової вартості рухомого складу через фактор економічного знецінення. Збиток від зменшення корисності (знецінення) було визнано у Собівартості реалізації та в Іншому сукупному доході (Примітка 8 *Рух зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, визнаного через економічні фактори.*).

Наступні **оцінки, судження та ключові припущення** були використані Компанією при обчисленні вартості при використанні **станом на 31 грудня 2022 року**:

(i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплює період часу, який дорівнює очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;

(ii) оцінка грошових потоків базується на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Компанії, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;

(iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховує фактично досягнуті результати у 2022 році та базується на консервативному підході, що у 2023 році середньорічний дохід на 1 вагон у доларовому еквіваленті скоротиться на 25% та протримається на цьому рівні і протягом наступних двох років. У розрахунку прийнято припущення, що з 2026 року відбудеться підвищення середньорічного доходу на один вантажний вагон на 20% порівняно із середнім доходом у попередньому році, яке обумовлене поступовим відновленням роботи підприємств та економіки. Починаючи з 2027 року середньорічний дохід змінюється в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;

(iv) операційні показники та витрати 2023-2024 років коригуються внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;

(v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначається з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 27,6% для грошового потоку, номінованого в доларах США. Порівняно з 2021 роком ставка дисконту істотно змінилася через збільшення невизначеності та ризиків у зовнішньому середовищі на звітну дату. Війна в Україні значно вплинула на премію за ризик країни, за рахунок якої відбулося суттєве зростання показника середньозваженої вартості капіталу Компанії та її дочірніх підприємств станом на 31 грудня 2022 року.

Визначена вартість при використанні найбільш чутлива до зміни середньозваженої вартості капіталу та середньорічного доходу на один вантажний вагон:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування буде вищою на 1%, це призведе до додаткового зменшення корисності (знецінення) рухомого складу на суму 108 227 тисяч гривень (у тому числі на 75 210 тисяч зменшиться резерв переоцінки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон буде вищим на 5%, це призведе до відновлення корисності рухомого складу у сумі 303 970 тисяч гривень (у тому числі до збільшення резерву переоцінки на 215 359 тисяч гривень в порівнянні з розрахунком, якби дохід на один вагон не змінювався).

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

Прогнозні оцінки майбутніх грошових потоків станом на 31 грудня 2022 року базуються на обґрунтованих та прийнятих ключових припущеннях, які відображають найкращу оцінку комплексу економічних умов, що існуватимуть протягом решти строку корисного використання рухомого складу, з урахуванням негативного впливу збройної агресії Російської Федерації проти України на діяльність Компанії станом на дату оцінки (Примітка 3).

2021 рік. Станом на 31 грудня 2021 року за результатами оцінки вартості рухомого складу при використанні Компанія сторнувала збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування. Керівництво Компанії дійшло висновку, що станом на 31 грудня 2021 року наявні ознаки того, що збитку від зменшення корисності (знецінення) рухомого складу, визнаного станом на 31 грудня 2020 року, вже немає або він може зменшитися, а саме наявні свідчення, які вказують, що економічна ефективність рухомого складу швидко відновлюється порівняно з очікуваннями на початку 2021 року.

При обчисленні вартості при використанні **станом на 31 грудня 2021 року** Компанія використовувала наступні **оцінки, судження та ключові припущення**:

(i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплює період часу, який дорівнює очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;

(ii) оцінка грошових потоків базується на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Компанії, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;

(iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховує його інтенсивне зростання наприкінці 2021 року. Очікуваний ймовірний ріст у 2022 році по відношенню до 2021 року складає 115%. З 2023 року прогнозується нормалізація ринку залізничних перевезень та зниження доходу на 33% порівняно із середнім доходом у попередньому році. Починаючи з 2024 року середньорічний дохід змінюється в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;

(iv) операційні показники та витрати 2022 року коригуються внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;

(v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначається з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 13,6% для грошового потоку, номінованого в доларах США.

Визначена вартість при використанні була найбільш чутлива до зміни середньозваженої вартості капіталу та середньорічного доходу на один вантажний вагон:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування була вищою на 1%, це не призводило до часткового відновлення корисності рухомого складу — сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), як і раніше, було б відображено у повній сумі за вирахуванням амортизації (якби збиток від зменшення корисності (знецінення) не визнавали для активів в попередні роки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон був нижче приблизно на 44%, це не призводило ні до сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) рухомого складу, ні до додаткового збитку від зменшення корисності (знецінення).

Рух зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, визнаного через економічні фактори.

Зменшення корисності (знецінення) залізничних вантажних вагонів обліковане таким чином:

	Визнано у складі прибутку (збитку)	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього
2022 рік			
Збиток від зменшення корисності (знецінення), основні засоби	(241 167)	(695 793)	(936 960)
Збиток від зменшення корисності (знецінення), активи з права користування	(15 712)	-	(15 712)
Всього збитків від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	(256 879)	(695 793)	(952 672)

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

	Визнано у складі прибутку (збитку)	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього
2021 рік			
Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), основні засоби	167 510	494 654	662 164
Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), активи з права користування	10 520	-	10 520
Всього сторнування збитків від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	178 030	494 654	672 684

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, де відбувалися/відбуваються воєнні (бойові) дії.

Основні засоби та активи з права користування, які відображалися в бухгалтерському обліку Компанії до введення воєнного стану та доступ до яких було втрачено в результаті військового вторгнення 24 лютого 2022 року Російської Федерації на територію України, станом на звітну дату перебувають на тимчасово окупованій території або в районах проведення воєнних (бойових) дій, та продовжують обліковуватись у складі активів Компанії, призначених для господарської діяльності.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія зберігає вразливість до значних позитивних чи негативних коливань у розмірі економічних вигід, що можуть бути створені основними засобами та активами з права користування, над якими Компанія тимчасово втратила фізичний контроль в результаті збройної агресії Російської Федерації. Керівництво визначило, що втрата фізичного контролю над цими активами не вимагає припинення визнання основних засобів та активів з права користування з огляду на той факт, що Компанії дотепер належить юридичне право власності на ці активи та право користування; Компанія очікує майбутні економічні вигоди від їх використання або вибуття; Компанія подала позов до міжнародної судової установи та має можливість позиватися до судів України для отримання певної компенсації за ці активи.

У таблиці далі наведено зведену інформацію про основні засоби та активи з права користування, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, та збитки від зменшення корисності (знецінення) станом на 31 грудня 2022 року та за 2022 рік:

	Визнано у складі прибутку (збитку)	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього збитків від зменшення корисності (знецінення)
Залізничні вагони у власності Компанії та залізничні вагони, що утримуються на умовах зворотної оренди з правом викупу/переходом права власності	(397 137)	(286 178)	(683 315)
Залізничні вагони, що утримуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності	(16 926)	-	(16 926)
Всього збитків від зменшення корисності (знецінення) залізничних вантажних вагонів	(414 063)	(286 178)	(700 241)
Виробниче обладнання, інші основні засоби та незавершені капітальні інвестиції у власності Компанії	(86 212)	-	(86 212)
Всього збитків від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	(500 275)	(286 178)	(786 453)

*класифікацію залізничних вагонів на власні або орендовані подано згідно з умовами, що діють на 31 грудня 2022 року.

Станом на 31 грудня 2022 року залишкова вартість основних засобів та активів з права користування, що знаходяться на тимчасово окупованій території України та територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, становить 45 595 тисяч гривень.

Можлива втрата власних вантажних вагонів не призводить до виникнення компенсаційного ризику, і зобов'язання, пов'язані з вантажними вагонами, що використовуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності, вже були відображені в балансі Компанії.

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)*Справедлива вартість основних засобів*

Залізничні вантажні вагони були переоцінені до ринкової вартості станом на 31 грудня 2018 року. Оцінка була проведена незалежним оцінювачем.

Станом на 31 грудня 2022 року Компанія дійшла висновку, що проведення додаткової переоцінки в поточних умовах (Примітка 2) не є доцільним оскільки через відсутність активного ринку продажу напіввагонів можлива дооцінка за рахунок зростання вартості будівництва нових вантажних вагонів повністю нівелюється економічним знеціненням рухомого складу, розрахованим на звітну дату.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість вагонів становила 6 2 095 836 тисяч гривень, якби вагони обліковувалися за первісною вартістю мінус знос та зменшення корисності (знецінення) (на 31 грудня 2021 року – 2 314 099 тисяч гривень).

Основні засоби в заставі

Станом на 31 грудня 2022 року залізничні вагони балансовою вартістю 185 699 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року - 286 556 тисяч гривень) були надані в заставу як забезпечення банківських позик пов'язаних сторін (Примітка 7).

Незавершені капітальні інвестиції

Незавершені капітальні інвестиції, представлені у Звіті про фінансовий стан, на 31 грудня 2022 року включали передоплати за основні засоби в сумі 27 484 тисяч гривень, витрати на придбання (виготовлення) основних засобів у сумі 26 272 тисяч гривень та витрати на придбання нематеріальних активів у сумі 231 тисяч гривень (на 31 грудня 2021 року – передоплати за основні засоби в сумі 41 687 тисяч гривень, витрати на придбання (виготовлення) основних засобів у сумі 37 012 тисяч гривень та витрати на придбання нематеріальних активів у сумі 110 тисяч гривень).

9 Довгострокові фінансові інвестиції: інвестиції в дочірні підприємства

Інвестиції в дочірні підприємства обліковуються за методом собівартості та включають такі об'єкти інвестування:

Назва дочірнього підприємства	Країна реєстра- ції	31 грудня 2022 р.		31 грудня 2021 р.	
		Частка володіння, %	Балансова вартість	Частка володіння, %	Балансова вартість
Приватне акціонерне товариство «Лізингова компанія «Укртранслізинг»	Україна	49,96%	660 251	49,96%	660 251
Корпорація «Міжрегіональний промисловий союз»	Україна	99,73%	33 994	99,73%	33 994
Інші інвестиції в дочірні підприємства	Україна	99,00% - 100%	10 387	99,00% - 100%	10 387
Всього інвестицій в дочірні підприємства			704 632		704 632

Компанія провела тестування на зменшення корисності (знецінення) фінансових активів, класифікованих як інвестиції в дочірні підприємства, і визначила, що станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість значних інвестицій в окремі фінансові звітності не перевищує балансової вартості чистих активів об'єктів інвестування, тобто ознаки зменшення корисності відсутні.

10 Запаси

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Виробничі запаси	104 763	138 911
Незавершене виробництво	840	1 569
Всього товарно-матеріальних запасів	105 603	140 480

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Дебіторська заборгованість за надані послуги залізничного перевезення та експедиції вантажів	28 573	192 449
Дебіторська заборгованість за надані послуги з ремонту залізничних вагонів	9 557	79 813
Інша дебіторська заборгованість за основною діяльністю	24 107	79 089
Резерв під очікувані кредитні збитки	(6 348)	(1 211)
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю	55 889	350 140
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	2 214 280	612 571
Інша дебіторська заборгованість	10 307	15 608
Резерв під очікувані кредитні збитки	(56 611)	(6 992)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	2 223 865	971 327

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої фінансової дебіторської заборгованості Компанії приблизно дорівнює її балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року частка валютної фінансової дебіторської заборгованості становить менше 1%.

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9. Рівні очікуваних збитків ґрунтуються на середній річній дохідності до погашення корпоративних облігацій українських компаній, скоригованій на очікуваний строк погашення. Якщо кредитний ризик клієнта значно змінюється після дати визнання відповідної дебіторської заборгованості, рівень очікуваних збитків переглядається з урахуванням індивідуальної оцінки кредитної якості клієнта та прогнозованої інформації.

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості з початку до закінчення річного періоду:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	8 203	14 049
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	370 615	5 475
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(337 339)	(13 987)
Зміни оцінок та припущень	21 480	2 666
Всього збільшення/(зменшення) резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	54 756	(5 846)
Списання за рахунок резерву	-	-
Залишок на 31 грудня	62 959	8 203

Нижче представлено аналіз поточної фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості та резерву під очікувані кредитні збитки за кредитною якістю станом на 31 грудня 2022 року та на 31 грудня 2021 року:

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (продовження)

31 грудня 2022 р.					
	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	45	(45)	-	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю – кредитно-знецінена	100%	310	(310)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Фінансова допомога, що підлягає поверненню – кредитно-знецінена	66,7-100%	37 603	(20 356)	17 247	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	3 164	(3 164)	-	потоків та прогнозній інформації
Інша дебіторська заборгованість – кредитно-знецінена	100%	2 449	(2 449)	-	інформації
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		43 571	(26 324)	17 247	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	42-52,3%	32 897	(2 288)	30 609	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	66,7%	28 985	(3 704)	25 281	Середня дохідність до погашення корпоративних облігацій, скоригована на очікуваний строк погашення
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	45,9%	2 176 677	(30 643)	2 146 034	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	-	3 729	-	3 729	
Інша дебіторська заборгованість	-	965	-	965	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		2 243 253	(36 635)	2 206 618	
Всього поточної фінансової дебіторської заборгованості		2 286 824	(62 959)	2 223 865	
31 грудня 2021 р.					
	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	2	(2)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	3 164	(3 164)	-	
Інша дебіторська заборгованість – кредитно-знецінена	100%	2 194	(2 194)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		5 360	(5 360)	-	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	5,7-12,8%	317 687	(1 105)	316 582	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	8,0%	33 662	(104)	33 558	Середня дохідність до погашення корпоративних облігацій, скоригована на очікуваний строк погашення
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	8,9%	315 894	(884)	315 010	
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	8,0%	296 677	(750)	295 927	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	-	8 034	-	8 034	
Інша дебіторська заборгованість	-	2 216	-	2 216	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		974 170	(2 843)	971 327	
Всього поточної фінансової дебіторської заборгованості		979 530	(8 203)	971 327	

12 Поточні фінансові інвестиції

Поточні фінансові інвестиції складаються з таких статей:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Депозити розміщені строком від 3 місяців до 1 року	4	328 165
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	(4 155)
Депозити з обмеженим правом використання та інше обмежене грошове покриття під банківські гарантії	6 154	4 886
Резерв під очікувані кредитні збитки	(399)	(453)
Всього поточних фінансових інвестицій	5 759	328 443

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість поточних фінансових інвестицій Компанії приблизно дорівнює їхній балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року поточні фінансові інвестиції було деноміновано у євро та менше 1% - у доларах США (на 31 грудня 2021 року - 99 % у доларах США та 1% у євро).

Далі подано аналіз поточних фінансових інвестицій за кредитною якістю:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «В» зі стабільним прогнозом	-	328 443
- «ССС-»	5 759	-
Всього поточних фінансових інвестицій	5 759	328 443

У таблиці далі пояснюються зміни у сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від поточних фінансових інвестицій з початку до закінчення річного періоду:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	4 608	3 452
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	-	11 176
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(4 156)	(9 229)
Зміни оцінок та припущень	(53)	(791)
Всього (зменшення)/збільшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	(4 209)	1 156
Залишок на 31 грудня	399	4 608

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки був визнаний на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на очікуваний строк погашення.

13 Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Банківські депозити строком до 3 місяців	522 735	760 000
Поточні рахунки	336 137	543 281
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 300)	(6 199)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	857 572	1 297 082

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року усі грошові кошти та їх еквіваленти не прострочені, їхня справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року 41% грошових коштів та їх еквівалентів було деноміновано у гривнях, 56% - у доларах США та 3% - у євро (на 31 грудня 2021 року - 97 % у гривнях, 1% - у доларах США, 2% - у євро).

Значна частина грошових коштів та їх еквівалентів розміщена у пов'язаному банку (Примітка 7).

13 Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Далі подано аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «В» зі стабільним прогнозом	-	1 297 055
- «ССС-»	857 567	-
Без рейтингу	5	27
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	857 572	1 297 082

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів з початку до закінчення річного періоду:

	2022 рік	2021 рік
Залишок на 1 січня	6 199	8 044
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	2 293	10 559
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(7 192)	(12 404)
Всього зменшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	(4 899)	(1 845)
Залишок на 31 грудня	1 300	6 199

14 Позикові кошти та інші зобов'язання

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Довгострокові		
Чисті активи, які належать учасникам	5 859 291	5 683 203
Небанківські позикові кошти	4 716	44 604
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	62 357
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	76 194	2 182 859
	5 940 201	7 973 023
Поточні		
Небанківські позикові кошти	79 995	1 980 175
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	30 148	60 341
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	350 041	1 797 237
ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності	44 124	38 622
Інше	2 670	352
	506 978	3 876 727
Всього класифіковано як чисті активи, які належать учасникам	5 859 291	5 683 203
Всього класифіковано як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	426 235	3 980 096
Всього класифіковано як небанківські позикові кошти	84 711	2 024 779
Всього класифіковано як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	30 148	122 698
ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності	44 124	38 622
Всього позикових коштів та інших фінансових зобов'язань	6 444 509	11 849 398
Всього інших нефінансових зобов'язань	2 670	352
Всього позикових коштів та інших зобов'язань	6 447 179	11 849 750

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

а) Чисті активи, які належать учасникам

Далі показано кумулятивне збільшення чистих активів, які належать учасникам Компанії, протягом звітного періоду:

	Сплачений капітал (аналогічно Зареєстрованому капіталу)	Резерв переоцінки (аналогічно Капіталу у дооцінках)	Накопичена переоцінка (аналогічно Резервному капіталу)	Накопичена переоцінка за вирахуванням резерву переоцінки Накопичена переоцінка (аналогічно Нерозподіленому прибутку (непокритому збитку))	Всього чисті активи, які належать учасникам
Залишок на 1 січня 2021 р.	1 218 000	1 658 358	28 521	1 669 178	4 574 057
Переоцінка чистих активів (аналогічно Чистому фінансовому результату) ¹	-	-	-	745 698	745 698
Переоцінка чистих активів (аналогічно Дивідендам учасникам, класифікованим як витрати)	-	-	-	(42 168)	(42 168)
Переоцінка чистих активів (аналогічно Іншому сукупному доходу (сукупному збитку))	-	405 616	-	-	405 616
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	405 616	-	703 530	1 109 146
Реалізований резерв переоцінки	-	(121 504)	-	121 504	-
Залишок на 31 грудня 2021 р.	1 218 000	1 942 470	28 521	2 494 212	5 683 203
Переоцінка чистих активів (аналогічно Чистому фінансовому результату) ¹	-	-	-	1 068 024	1 068 024
Переоцінка чистих активів (аналогічно Дивідендам учасникам, класифікованим як витрати)	-	-	-	(86 720)	(86 720)
Переоцінка чистих активів (аналогічно Іншому сукупному доходу (сукупному збитку))	-	(805 216)	-	-	(805 216)
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	(805 216)	-	981 304	176 088
Реалізований резерв переоцінки	-	(137 704)	-	137 704	-
Залишок на 31 грудня 2022 р.	1 218 000	999 550	28 521	3 613 220	5 859 291

¹ Сума переоцінки чистих активів аналогічна чистому фінансовому результату (прибутку або (збитку)) до вирахування дивідендів учасникам, класифікованих як витрати (Примітка 24).

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

б) Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності без ПДВ:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	369 801	2 070 048
1 – 5 років	87 964	2 408 286
Понад 5 років	3 626	1 199 546
	461 391	5 677 880
Майбутні фінансові витрати	(35 156)	(1 697 784)
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	426 235	3 980 096
Прострочені орендні платежі, включаючи нараховані проценти	(212 899)	(54 415)
Заборгованість з погашенням до 1 року	(137 142)	(1 742 822)
Заборгованість з погашенням після 1 року	76 194	2 182 859

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди без права викупу/переходу права власності є такою:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	350 041	1 797 237
1 – 5 років	75 025	1 768 867
Понад 5 років	1 169	413 992
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	426 235	3 980 096

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності за звітний період:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	3 980 096	3 077 338
Нова оренда	33 007	1 371 377
Переоцінка	(2 813 061)	902 476
Погашення	(286 218)	(463 186)
Проценти нараховані	126 248	269 754
Проценти сплачені	(63 926)	(219 929)
Припинення оренди	(571 962)	(941 767)
Припинення визнання зобов'язань з оренди, зумовлене зміною нарахованих орендних платежів	(7 791)	-
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	29 756	(15 967)
Інші зміни	86	-
На 31 грудня	426 235	3 980 096

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)**в) Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності**

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	30 764	68 051
1 – 5 років	-	68 645
	30 764	136 696
Майбутні фінансові витрати	(616)	(13 998)
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	30 148	122 698
Нараховані проценти	(172)	(922)
Заборгованість з погашенням до 1 року	(29 976)	(59 419)
Заборгованість з погашенням після 1 року	-	62 357

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди з правом викупу/переходом права власності є такою:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	30 148	60 341
1 – 5 років	-	62 357
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	30 148	122 698

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності за звітний період:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	122 698	961 118
Нова оренда	-	31 931
Погашення	(114 581)	(373 045)
Проценти нараховані	5 814	22 705
Проценти сплачені	(6 882)	(26 022)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	23 179	(9 777)
Зміна умов / припинення визнання	(80)	(484 212)
На 31 грудня	30 148	122 698

г) Небанківські позикові кошти

В попередніх роках Компанія продала залізничні вантажні вагони лізинговим компаніям і відразу уклала угоди про оренду з правом викупу/переходом права власності тих самих активів. Відповідно до вимог МСФЗ 15 та МСФЗ 9, операції з продажу вагонів та їх отримання назад у оренду були обліковані у складі небанківських позикових коштів.

Строки погашення небанківських позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
До 1 року	79 995	1 980 175
1 – 5 років	4 716	44 604
Всього небанківських позикових коштів	84 711	2 024 779

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

Далі показані зміни суми небанківських позикових коштів протягом звітного періоду:

	Небанківські позикові кошти		Всього
	Фінансова допомога, що підлягає поверненню	Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	
На 1 січня 2021 р.	1 525 884	347 125	1 873 009
Отримання	392 294	-	392 294
Погашення	-	(236 084)	(236 084)
Проценти нараховані	-	12 454	12 454
Проценти сплачені	-	(9 151)	(9 151)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	(7 621)	(7 621)
Зміна умов / припинення визнання	-	(122)	(122)
На 31 грудня 2021 р.	1 918 178	106 601	2 024 779
Отримання	-	4 496	4 496
Погашення	(1 892 538)	(85 397)	(1 977 935)
Проценти нараховані	-	10 740	10 740
Проценти сплачені	-	(7 803)	(7 803)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	32 116	32 116
Зміна умов / припинення визнання	-	(1 682)	(1 682)
На 31 грудня 2022 р.	25 640	59 071	84 711

Короткострокова фінансова допомога, що підлягає поверненню, отримана від пов'язаних сторін (Примітка 7). Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються на нетто-основі.

д) Банківські позикові кошти

У листопаді 2021 року Компанія достроково погасила невідновлювальну кредитну лінію в рамках оптимізації структури позикового капіталу та вивела з-під застави рухоме майно, що забезпечувало кредит.

Далі показані зміни суми банківських позикових коштів протягом звітного періоду:

	2022 рік	2021 рік
На 1 січня	-	45 351
Отримання	-	-
Погашення	-	(43 242)
Проценти нараховані	-	3 196
Проценти сплачені	-	(3 293)
Курсові різниці	-	(2 224)
Зміна умов / припинення визнання	-	212
На 31 грудня	-	-

е) Додаткова інформація

Активи, отримані Компанією за договорами лізингу з правом викупу/переходом права власності, балансова вартість яких розкрито у Примітці 26, є активами з обмеженим використанням, оскільки в разі невиконання зобов'язань права на актив в оренді повертаються до орендодавця.

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

Позикові кошти та орендні зобов'язання станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року деноміновані або індексовані в таких валютах:

	31 грудня 2022 р.			31 грудня 2021 р.		
	Гривні	Долари США	Євро	Гривні	Долари США	Євро
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	354 630	68 708	2 897	3 788 570	156 280	35 246
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	30 148	-	-	122 698	-
Небанківські позикові кошти	25 640	59 071	-	1 918 178	106 601	-
Банківські позикові кошти	-	-	-	-	-	-
Всього	380 270	157 927	2 897	5 706 748	385 579	35 246

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість позикових коштів Компанії у гривнях та доларах США приблизно дорівнює їхній балансовій вартості, оскільки вплив дисконтування є незначним. Справедлива вартість ґрунтується на грошових потоках, дисконтованих з використанням річної ставки дисконту 22% для гривні та 7% для долара США (на 31 грудня 2021 року – 11% для гривні та Libor USD 1m + 5,5% для долара США) та відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року деякі небанківські позикові кошти та орендні зобов'язання Компанії деноміновані у гривні та індексуються на зміни поточного обмінного курсу гривні до долара США протягом строку контракту. Механізм індексації є вбудованим похідним інструментом і передбачає принцип обмеження мінімальної суми: у разі підвищення курсу гривні (офіційний курс гривні до встановленої валюти в контракті буде меншим, ніж погоджений) індексаційне коригування (зменшення суми зобов'язання) обмежується сумою нарахованих процентів до сплати за цими зобов'язаннями або понижувальний коефіцієнт не застосовується (коефіцієнт коригування дорівнює одиниці). Внаслідок застосування цього принципу обмеження мінімальної суми, сума зобов'язання не може бути нижчою, ніж непогашена основна сума, визначена в гривнях при укладанні договору. У результаті цього ці зобов'язання по суті аналогічні зобов'язанням, деномінованим у доларах США. Відповідно, для цілей розкриття інформації про валютний ризик ці зобов'язання представлені як деноміновані у доларах США, а сума індексації (курсовий коефіцієнт) представлена у складі прибутків та збитків від курсової різниці у прибутку чи збитку. Принцип обмеження мінімальної суми був оцінений як додатковий вбудований похідний інструмент, але його вплив наразі вважається незначним.

Станом на 31 грудня 2022 року суми цих зобов'язань є такими:

(i) зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 30 148 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 8 583 тисячі гривень (станом на 31 грудня 2021 року – зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 122 698 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт у сумі 2 914 тисяч гривень);

(ii) небанківські позикові кошти у сумі 59 071 тисяча гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 17 095 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2021 року – небанківські позикові кошти у сумі 106 601 тисяча гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт у сумі 3 569 тисяч гривень).

15 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредиторська заборгованість за короткострокову оренду	286 173	245 261
Кредиторська заборгованість за транспортно-експедиторське обслуговування	5 343	46 226
Кредиторська заборгованість за отримані послуги з ремонту залізничних вагонів	710	27 180
Інша кредиторська заборгованість за основною діяльністю	8 774	55 739
Всього фінансової кредиторської заборгованості	301 000	374 406

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року частка валютної фінансової кредиторської заборгованості становить менше 1%.

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості Компанії приблизно дорівнює її балансовій вартості.

16 Поточні забезпечення

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Нарахування за невикористаними відпустками	21 726	26 777
Винагорода, нарахована працівникам за результатами роботи за рік	-	20 995
Всього забезпечень та нарахованих зобов'язань за короткостроковими виплатами працівникам	21 726	47 772
Зобов'язання за нарахованими обов'язковими дивідендами, які належать учасникам Компанії	86 720	-
Всього забезпечень та нарахованих зобов'язань	108 446	47 772

17 Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Аналіз доходу від реалізації за категоріями:

	2022 рік	2021 рік
- Організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах та послуги експедиції вантажів	8 155 710	8 876 758
- Послуги з ремонту рухомого складу	255 279	456 745
- Реалізація вантажних вагонів, запасних частин та вузлів вагонів, іншої металопродукції	29 130	185 198
- Інші послуги	21 391	29 902
Всього дохід від договорів з клієнтами	8 461 510	9 548 603
Дохід від оренди/суборенди	155 580	243 603
Всього дохід від реалізації	8 617 090	9 792 206

Момент визнання доходу від договорів з клієнтами наведено далі:

	2022 рік	2021 рік
У певний момент часу	305 801	906 483
Протягом періоду	8 155 709	8 642 120
Всього дохід від договорів з клієнтами	8 461 510	9 548 603

Компанія визнала такі зобов'язання за договорами з клієнтами:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Зобов'язання за договорами з клієнтами - аванси отримані за організацію перевезень вантажів та послуги експедиції вантажів	610 100	67 596
Зобов'язання за договорами з клієнтами - аванси отримані за інші послуги та товари	32 039	16
Всього короткострокових зобов'язань за договорами з клієнтами	642 139	67 612

18 Види витрат

	2022 рік	2021 рік
Послуги залізничного перевезення вантажів	4 797 435	5 541 852
Витрати, пов'язані з персоналом, у тому числі податки на заробітну плату	397 053	407 016
Знос основних засобів та амортизація нематеріальних активів	331 844	329 688
Амортизація активів з права користування	280 739	605 169
Збиток/(сторнування збитку) від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	256 879	(178 030)
Матеріали	112 481	352 936
Ремонти	97 619	299 442
Короткострокова оренда	34 634	225 785
Собівартість товарів для перепродажу	12 525	167 634
Енергетичні матеріали, включаючи газ, електроенергію та паливо	12 085	21 029
Інші витрати	84 999	90 731
Всього операційних витрат	6 418 293	7 863 252
Включені до таких категорій:		
- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6 091 788	7 655 515
- адміністративні витрати	326 371	206 976
- витрати на збут	134	761
Всього операційних витрат	6 418 293	7 863 252

Матеріали складаються переважно з вузлів та деталей вантажних вагонів, сталевих листів, запасних частин для ремонту рухомого складу.

19 Інші операційні доходи

	2022 рік	2021 рік
Прибуток від курсової різниці за грошовими коштами та їх еквівалентами, чиста сума	108 637	-
Дохід від реалізації товарно-матеріальних запасів	41 390	151 150
Сторнування збитку від зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів, чиста сума	4 899	1 845
Штрафи та пені отримані	1 098	5 948
Сторнування збитку від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	-	5 846
Інші операційні доходи	1 696	10 586
Всього інших операційних доходів	157 720	175 375

20 Інші операційні витрати

	2022 рік	2021 рік
Збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів, активів з права користування та нематеріальних активів	500 344	-
Збиток від уцінки товарно-матеріальних запасів до чистої вартості реалізації, чиста сума	75 822	-
Збиток від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	54 756	-
Собівартість реалізованих товарно-матеріальних запасів	31 556	136 889
Спонсорські та добродійні внески	11 779	276
Невідшкодовуваний ПДВ	4 237	6 388
Штрафи та пені визнані	69	1 122
Збиток від курсової різниці за грошовими коштами та їх еквівалентами, чиста сума	-	2 015
Інші операційні витрати	7 438	5 388
Всього інших операційних витрат	686 001	152 078

21 Інші доходи

	2022 рік	2021 рік
Прибуток від зміни умов/припинення визнання зобов'язань з оренди та інших фінансових зобов'язань, чиста сума ¹	256 375	627 313
Прибуток від іншої курсової різниці за фінансовими інвестиціями, чиста сума	19 017	-
Сторнування збитку від зменшення корисності фінансових інвестицій, чиста сума	4 209	-
Прибуток від курсової різниці за зобов'язаннями з оренди, чиста сума	-	25 744
Прибуток від курсової різниці за позиковими коштами, чиста сума	-	9 845
Інші доходи	1 396	2 054
Всього інших доходів	280 997	664 956

¹Прибуток від зміни умов/припинення визнання зобов'язань з оренди та інших фінансових зобов'язань включає прибуток, пов'язаний з припиненням оренди, у сумі 231 037 тисяч гривень та переоцінку орендного зобов'язання, визнану у прибутку або збитку, у сумі 25 338 тисяч гривень (за 2021 рік – 389 960 тисяч гривень та 237 353 тисячі гривень відповідно).

22 Інші витрати

	2022 рік	2021 рік
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	370 000	1 738 122
Збиток від відступлення права вимоги грошової заборгованості, чиста сума ¹	163 350	-
Збиток від курсової різниці за позиковими коштами, чиста сума	55 295	-
Збиток від курсової різниці за зобов'язаннями з оренди, чиста сума	29 756	-
Збиток від курсової різниці за фінансовими інвестиціями, чиста сума	-	13 473
Збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, чиста сума	-	1 156
Інші витрати	84	3
Всього інших витрат	618 485	1 752 754

¹Збиток від відступлення права вимоги грошової заборгованості за наданою поворотною фінансовою допомогою непов'язаній стороні, що втратила контроль над активами, які знаходяться на тимчасово непідконтрольній території України.

23 Фінансові доходи

	2022 рік	2021 рік
Дивіденди одержані	122 560	244 031
Процентні доходи за банківськими депозитами	20 521	33 013
Процентні доходи за поточними рахунками	12 762	21 121
Прибуток від зміни умов/припинення визнання позикових коштів, чиста сума	1 682	-
Ефект дисконтування гарантійного платежу за договором оренди	259	453
Інші фінансові доходи	-	1 512
Всього фінансових доходів	157 784	300 130

24 Фінансові витрати

	2022 рік	2021 рік
Дооцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 14), чиста сума	176 088	1 109 146
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди без права викупу/переходу права власності	126 248	269 754
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	86 720	42 168
Процентні витрати за кредитами та небанківськими позиковими коштами	10 740	15 650
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності	5 814	22 705
Інші фінансові витрати	-	654
Всього фінансових витрат	405 610	1 460 077

25 Податок на прибуток

Податок на прибуток складається з таких компонентів:

	2022 рік	2021 рік
Поточний податок	415 374	109 439
Відстрочений податок	(135 388)	683
Витрати з податку на прибуток	279 986	110 122

Податок на прибуток Компанії, розрахований відповідно до податкового законодавства України, відрізняється від теоретичної суми, отриманої шляхом перемноження суми прибутку до оподаткування, відображеного у складі прибутку або збитку, на відповідну ставку оподаткування.

Звірку між очікуваним та фактичним податком на прибуток подано нижче:

	2022 рік	2021 рік
Прибуток (збиток) до оподаткування	1 085 202	(295 494)
Теоретична сума податкових витрат/(податкового кредиту) за встановленою законом ставкою 18% (у 2021 році – 18%)	195 336	(53 189)
Податковий ефект статей, що не включаються до витрат або не збільшують суму оподаткування:		
- Дооцінка/(уцінка) чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання	31 696	199 646
- Інші витрати, що не підлягають вирахуванню при визначенні податкового прибутку/(збитку)	75 015	7 590
- Інші доходи, звільнені від оподаткування	(22 061)	(43 925)
Витрати з податку на прибуток	279 986	110 122

У 2022 та 2021 роках податок на прибуток підприємств в Україні визначається на підставі фінансового результату до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку України або міжнародних стандартів фінансової звітності, скоригованого у бік збільшення або зменшення на певні статті, за передбаченою законодавством ставкою 18%.

Суми відстрочених податкових активів та зобов'язань визначаються із використанням ставок податку на прибуток, що, як очікується, застосовуватимуться в періоді, у якому буде реалізований актив або врегульоване зобов'язання, на основі ставок оподаткування, передбачених новим Податковим кодексом. Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою.

	1 січня 2022 р.	Кредито- вано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Кредито- вано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2022 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	1 478	9 863	-	11 341
Інвестиції	1 945	(1 639)	-	306
Всього відстроченого податкового активу	3 423	8 224	-	11 647
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(429 118)	127 164	176 755	(125 199)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(429 118)	127 164	176 755	(125 199)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	3 423	8 224	-	11 647
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(425 695)	135 388	176 755	(113 552)

25 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2021 р.	Кредито- вано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Кредито- вано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2021 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості інвестицій	2 531	(1 053)	-	1 478
	2 069	(124)	-	1 945
Всього відстроченого податкового активу	4 600	(1 177)	-	3 423
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(340 574)	494	(89 038)	(429 118)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(340 574)	494	(89 038)	(429 118)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	4 600	(1 177)	-	3 423
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(335 974)	(683)	(89 038)	(425 695)

Податок на прибуток, що відноситься до іншого сукупного доходу (сукупного збитку):

	2022 рік				2021 рік	
	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування
Зменшення корисності (знецінення) основних засобів	(981 971)	176 755	(805 216)	494 654	(89 038)	405 616

26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні місцеві та державні податкові органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом у зв'язку з діяльністю Компанії та операціями в рамках цієї діяльності. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та що Компанія нарахувала і сплатила всі передбачені законодавством податки. Керівництво Компанії готове обстоювати позицію Компанії з податкових питань. У тих випадках, коли вибуття ресурсів Компанії не вважається ймовірним або не можливо достовірно оцінити суму зобов'язань, пов'язаних з оподаткуванням, забезпечення не визнається в цій фінансовій звітності.

Зміни податкового законодавства. Протягом 2022 року набули чинності зміни до Податкового Кодексу, внесені Законами:

(i) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності у період дії воєнного стану» №2118-IX від 03 березня 2022 року (набрав чинності 07 березня 2022 року) (призупинено на період дії воєнного стану терміни давності, введено мораторій на документальні перевірки, на застосування відповідальності за порушення термінів подання звітності та сплати податків, реєстрації податкових накладних, виключено зі складу об'єкту оподаткування податком на додану вартість операції з безоплатної передачі товарів, робіт послуг на користь військових формувань, відтерміновано до кінця воєнного стану сплату платежів за ліцензії на право зберігання пального). Законом передбачено виконання податкових обов'язків платника податків щодо подання звітності, реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до них та сплати податків після закінчення дії воєнного стану;

(ii) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» №2120-IX від 15 березня 2022 року (набрав чинності 17 березня 2022 року) (скасовано земельний податок за земельні ділянки, розташовані у зоні бойових дій, скасовано екологічний податок щодо об'єктів оподаткування, розташованих у зоні бойових дій).

Контролюючим органом припинено реєстрацію платниками податку на додану вартість податкових накладних та розрахунків коригування до них. Центральним контролюючим органом опубліковано інструкції щодо складання звітності з податку на додану вартість в умовах воєнного стану, згідно яких формування звітних показників здійснюється на підставі первинних документів, наявних у платника податків;

26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики (продовження)

(iii) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану» №2260-IX від 12.05.2022 року (частково скасовано мораторій на проведення окремих видів перевірок (камеральних, фактичних, позапланових документальних (з підстав ліквідації, реорганізації платників податків, порушення порядку реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування), скасовано мораторій на застосування штрафних (фінансових) санкцій за наслідками таких перевірок, відновлено реєстрацію податкових накладних та розрахунків коригування, встановлено окремі терміни для такої реєстрації та здійснення необхідних коригувань).

(iv) «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо сприяння відновленню енергетичної інфраструктури України» №2836-IX від 13.12.2022 року (введено виключення з об'єкта оподаткування екологічним податком електрогенераторних установок, врегульовано граничні терміни реєстрації податкових накладних за періоди лютого-травня 2022 року (в цій частині норми застосовуються з моменту відновлення реєстрації).

Урядом прийнято Постанову №1364 від 06.12.2022 року «Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», якою врегульовано питання формування переліку територій, тимчасово невідконтрольних уряду, зокрема, з метою застосування законодавства з питань оподаткування.

У зв'язку з відновленням реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до них, та на підставі вимог законодавства з питань оподаткування Компанія з червня 2022 року здійснює формування податкового кредиту з податку на додану вартість на підставі належним чином зареєстрованих податкових документів.

Компанія постійно відстежує зміни законодавства з питань оподаткування. Зокрема, після закінчення звітного періоду, але до затвердження фінансової звітності за звітний період, Урядом подано до Верховної Ради проект закону, яким передбачається з 01.07.2023 року: 1) відновлення строків давності, передбачених статтею 102 Податкового кодексу, 2) зміну порядку формування податкового кредиту за операціями з придбання у нерезидентів послуг, місце постачання яких визначається на митній території, 3) скасування COVID-мораторіїв на застосування штрафних санкцій за порушення законодавства з питань оподаткування та на проведення всіх видів перевірок ГНС та/або її територіальними підрозділами.

Компанія докладатиме усіх зусиль для своєчасного виконання власних податкових зобов'язань без врахування дозволених наведеними вище законами мораторіїв.

Судові процедури. У процесі нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. На підставі власної оцінки, а також зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності в тому періоді, у якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За наявного порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Компанія має активи, які були надані у заставу у використання яких обмежене, з такою балансовою вартістю:

	31 грудня 2022 року		31 грудня 2021 року	
	Активи з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Компанії	Активи з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Компанії
Основні засоби та активи з права користування, що утримуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності	159 809	89 219	494 803	229 299

Крім того, станом на 31 грудня 2022 року основні засоби балансовою вартістю 185 699 тисяч гривень Компанія надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін (на 31 грудня 2021 року - основні засоби балансовою вартістю 286 556 тисяч гривень).

27 Управління фінансовими ризиками

Фактори ризику. Функція управління ризиками в Компанії здійснюється щодо фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

(a) Ринковий ризик

Компанія наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (i) іноземними валютами, (ii) процентними активами й зобов'язаннями та (iii) інструментами капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Моніторинг та аналіз ринкового ризику здійснюється окремо за кожним випадком. Показана далі чутливість до ринкових ризиків групується на зміні одного фактору за незмінності решти. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

(i) Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів. Ризик Компанії, пов'язаний зі змінами валютних курсів, стосується насамперед грошових коштів та їх еквівалентів, інвестиційної діяльності Компанії (коли фінансові інвестиції деноміновані в іноземних валютах) і фінансової діяльності Компанії (коли позикові кошти та орендні зобов'язання деноміновані або індексовані в іноземних валютах).

У поданих нижче таблицях представлена чутливість прибутку Компанії до оподаткування до ймовірної зміни обмінних курсів (у результаті змін у справедливій вартості монетарних фінансових активів і зобов'язань) за постійного значення всіх інших змінних.

Аналіз чутливості був підготовлений на основі припущення, що частка фінансових інструментів в іноземній валюті є постійною величиною на 31 грудня 2022 року і 31 грудня 2021 року.

	Зміна обмінного курсу у %	Збільшення/ (зменшення) чистих активів
2022 рік		
Зміна обмінного курсу долара США	+10%	26 044
Зміна обмінного курсу євро	+10%	2 253
Зміна обмінного курсу долара США	-10%	(26 044)
Зміна обмінного курсу євро	-10%	(2 253)
2021 рік		
Зміна обмінного курсу долара США	+10%	(2 216)
Зміна обмінного курсу євро	+10%	(350)
Зміна обмінного курсу долара США	-10%	(9 882)
Зміна обмінного курсу євро	-10%	350

Ризик був розрахований лише для монетарних сум, деномінованих у валютах, відмінних від функціональної валюти Компанії, або індексованих до таких валют.

(ii) Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки Компанії пов'язаний із грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, позиковими коштами та зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності. Інструменти з фіксованими процентними ставками, наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Рівень ризику зміни грошових потоків внаслідок зміни плаваючої процентної ставки, на який наражається Компанія, є несуттєвим, оскільки загальний обсяг залучених коштів протягом 2022 року значно зменшився та терміни погашення інструментів з плаваючими процентними ставками станом на 31 грудня 2022 року є переважно короткостроковими (Примітка 14).

Департамент фінансів відповідає за планування структури фінансування (співвідношення позикових та власних коштів) і за діяльність із залучення позикових коштів. Основний принцип, яким керується Департамент фінансів при погодженні процентних ставок, – це зменшення витрат на фінансування, які Компанія несе за позиковими коштами. Процентна ставка за позиковими коштами визначається на підставі поточних ринкових ставок, наданого забезпечення та історії погашення позикових коштів у минулому.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Компанія не хеджує ризик процентної ставки, пов'язаний з її позиковими коштами. Нижче у таблиці показані договірні (ефективні) процентні ставки за фінансовими активами та зобов'язаннями Компанії станом на відповідну дату:

	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	У % річних
На 31 грудня 2022 р.			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	14,0% (14,0%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Долари США	0,5% (0,5%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 2,6% (13,2%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	10,0% (10,5%)
	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	У % річних
На 31 грудня 2021 р.			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	4,6% (4,6%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Долари США	0,1% (0,1%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Євро	0,2% (0,2%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 6,3% (8,6%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 8,2% (8,1%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	10,0% (10,5%)

У грудні 2022 року Компанія уклала додаткові угоди про зниження процентних ставок за зворотною орендою з правом викупу/переходом права власності, яка обліковується у складі небанківських позикових коштів. Згідно з МСФЗ 9 було проведено тест на відмінність більш як на 10 відсотків між первісними та новими потоками дисконтованими за первісною ефективною ставкою. Оскільки дисконтована вартість нових потоків відрізнялась від первісних менш як на 10 відсотків, відповідна зміна умов була облікована як незначна модифікація фінансових зобов'язань, яка не призвела до перегляду ефективної ставки відсотка. Валова балансова вартість фінансового зобов'язання була перерахована заново як теперішня вартість переглянутих договірних грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка з урахуванням переоцінки змінної частини процентної ставки (LIBOR) до ринкових показників.

(iii) Ціновий ризик

Компанія не наражається на ризик зміни цін на інвестиції в капітал та товарний ціновий ризик, оскільки вона не має значних інвестицій у цінні папери або фінансові інструменти, які призводили б до виникнення в Компанії цінового ризику.

(б) Кредитний ризик

Компанія бере на себе кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання в разі настання терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, а також заборгованістю клієнтів та інших дебіторів Компанії, яка складається з непогашеної дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія структурує рівні кредитного ризику, який вона бере на себе, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Аналіз та моніторинг кредитних ризиків здійснюються окремо щодо кожного конкретного клієнта. Кредитні оцінки виконуються щодо всіх клієнтів, які хочуть отримати кредит понад встановлений ліміт. Керівництво Компанії аналізує непогашену дебіторську заборгованість за основною діяльністю за строками погашення та надалі контролює прострочені залишки.

Компанія не забезпечує заставою свої фінансові активи з метою покриття кредитних ризиків. Максимальна сума, яка зазнає впливу кредитного ризику, представлена балансовою вартістю фінансової дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів і фінансових інвестицій.

На думку керівництва Компанії, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах під очікувані кредитні збитки відповідних активів.

Концентрація кредитного ризику. У Компанії існує концентрація кредитного ризику. На п'ять її найбільших контрагентів припадає така частка фінансових активів:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Сукупна сума фінансової дебіторської заборгованості п'яти найбільших контрагентів	2 161 963	860 554
Частка у загальній сумі фінансової дебіторської заборгованості, %	97%	89%

Станом на 31 грудня 2022 року частина фінансової дебіторської заборгованості представлена заборгованістю пов'язаних компаній у розмірі 98% (на 31 грудня 2021 року – 66%) (Примітки 7 та 11).

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань, що погашаються шляхом постачання грошових коштів або іншого фінансового активу. Обачність в управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів і наявність фінансування для виконання зобов'язань в разі настання їхнього терміну. Підтримання поточної ліквідності Компанії здійснюється шляхом контролю сум дебіторської та кредиторської заборгованості, витрат інвестиційного характеру та використання короткострокового фінансування.

Нижче в таблиці показані зобов'язання за зазначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми в таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у балансі, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

	Балансова вартість	Грошові потоки за договором	До 1 року	1-5 років
На 31 грудня 2022 р.				
Чисті активи, які належать учасникам	5 859 291	(5 859 291)	-	(5 859 291)
Небанківські позикові кошти	84 711	(88 752)	(83 489)	(5 263)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	30 148	(30 764)	(30 764)	-
Фінансова кредиторська заборгованість	301 000	(301 000)	(301 000)	-
Всього	6 275 150	(6 279 807)	(415 253)	(5 864 554)
На 31 грудня 2021 р.				
Чисті активи, які належать учасникам	5 683 203	(5 683 203)	-	(5 683 203)
Небанківські позикові кошти	2 024 779	(2 032 892)	(1 985 824)	(47 068)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	122 698	(136 696)	(68 051)	(68 645)
Фінансова кредиторська заборгованість	374 406	(374 406)	(374 406)	-
Всього	8 205 086	(8 227 197)	(2 428 281)	(5 798 916)

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Аналіз фінансових зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності за строками погашення, який показує строки, що залишилися до погашення за договірними строками оренди з урахуванням можливості продовження, подано у Примітці 14.

28 Управління чистими активами

Мета Компанії при управлінні чистими активами полягає в забезпеченні її подальшого функціонування як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток учасникам та вигоди іншим зацікавленим сторонам.

Керівництво контролює чисті активи на основі співвідношення позикових і власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума боргу, поділена на загальну суму чистих активів. Чиста заборгованість розраховується як загальна сума позикових коштів та інших фінансових зобов'язань за вирахуванням зобов'язань оренди без права викупу/переходу права власності та чистих активів, які належать учасникам, мінус грошові кошти та їх еквіваленти до знецінення.

У наведеній нижче таблиці показано розрахунок коефіцієнту співвідношення позикових і власних коштів:

	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Всього позикових коштів та інших фінансових зобов'язань (Примітка 14)	6 444 509	11 849 398
Мінус: чисті активи, які належать учасникам (Примітка 14)	(5 859 291)	(5 683 203)
Мінус: зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14)	(426 235)	(3 980 096)
Мінус: ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14)	(44 124)	(38 622)
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 13)	(857 572)	(1 297 082)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки (Примітка 13)	(1 300)	(6 199)
Чиста заборгованість	(744 013)	844 196
Чисті активи, які належать учасникам (Примітка 14)	5 859 291	5 683 203
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	-	15%

Станом на 31 грудня 2022 року показник «Чиста заборгованість» Компанії має від'ємне значення, що спричинене, насамперед, зменшенням залишку зобов'язань за короткостроковою фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, на 1 892 538 тисяч гривень (Примітка 14).

29 Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року всі фінансові активи Компанії та фінансові зобов'язання, крім зобов'язань з оренди, відносяться до категорії «Амортизована вартість». Зобов'язання з оренди є окремою категорією.

Активи та зобов'язання, які не оцінюються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість розкривається у звітності. Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року справедлива вартість активів та зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю, відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості та була розрахована за методом дисконтованих грошових потоків.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, що мають бути отримані, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

Фінансові зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначеним строком погашення, які не мають визначеної ринкової ціни, базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

30 Події після звітної дати

Фінансова допомога. З 1 січня 2023 року і до дати цієї фінансової звітності Компанія надала та отримала фінансову допомогу, що підлягає поверненню, грошовий потік за якою склав:

	Інвестиційна діяльність, надходження/ (відтік)	Фінансова діяльність, надходження/ (відтік)
Пов'язані сторони		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(824 509)	35 000

Вплив інших подій після звітної дати розкрито у Примітках 2 та 3.